

12 RÖPIRAT.

Budapest 1883. május 15.

III. évfolyam

VIII. füzet.

Zsidó-keresztény házasság.

Folyó évi április hó 11-ik napján történt, hogy a képviselőház igazságügyi bizottsága a keresztények és izraeliták között kötendő házasságról szóló törvényjavaslatot egy szótöbbséggel az általános tárgyalás alapjául elfogadta. Beh különös, hogy épen akkor kezdenek Magyarországon a tűzzel játszani, midőn Németország katolikus és protestáns körei, melyeknek hasonló áldásban részesülni már volt szerencsájök, nem szűnnek meg ellene tiltakozni, s megszüntetését kérelmezni. Örülj Izrael! Vakulj magyar, vakulj! De vegyük a dolgot komolyan. Azok, a kik magukat felvilágosodottaknak szeretik híresztelni, büszkén kaczérkodnak azzal, hogy a hont a nagyság és hatalom zenithjére, a boldogság netovábbjára egyedül öök emelendik fel, midőn büszkék megszavazni, hogy ezután a keresztény szabadon párosulhasson holmi szép jerichói rózsákkal, remélvén, hogy ezáltal le fogják szoríthatni az antiszemitákat a küzdőtérrel. Mert öök mégsem tűrhetik, hogy Hámánnál is jobban gyűlölt ellenfelüket, Istóczyt, az ország minden részében kitörő lelkesedéssel fogadja a goj, s kinek népszerű, mert igaz tényeken nyugvó eszméje, mely nem kevesebb, mint fajunk felvirágoztatása, visszhangra talál a képviselőház termében, egymásután hódítván meg az igazság leg hatalmasabb bajnokait: Ónodyt, Simonyit, Szalayt, stb.

Ez már mégis sok! mondják a szemiták s barátaik. Im adunk mi ellenszert: lesz keresztény-zsidó házasság, s így – mint egy képviselő meg is jegyzé – vége az antiszemitizmusnak. (??) Csakhogy nem oda Buda, filosemita barátok! – Nemcsak az antisemita, de minden hív keresztény, kinek szive helyén van, a zsidóvali párosulást perhoreskálja. Kétségen kívül helyezem, miszerint a keresztény-zsidópárosulás egészen ellenkezik az egyetemes keresztény öntudattal. Magyarországon pedig más öntudat, mint keresztényi, nem lehet, bármennyire törekedjék is a zsidóság-

tói corumpált korszellem, keresztényellenes tendenciájában magát attól felszabadítani. Tehát hazánkban nincs joga az államnak kereszténytelen intézményt behozni. Hisz az állam polgárságának legnagyobb részét keresztények teszik, ezen többség meggyőződése előtt pedig az állam szemet nem hunyhat. Hasonlókép az ország honatyái, mint keresztény többség képviselői, ha csak parányi gondolkodással bírnak is, keresztényellenes javaslatokat, határozatokat, törvényerőre nem emelhetnek anélkül, hogy mint törvényhozók legnyilvánosabb ellenmondásba ne jöjjenek lelkiismeretükkel.

De talán azt vetik ellen a zsidóbarátok, hogy a szabadság, testvériség s egyenlőség mai korában ez a nép elutasíthatlan követelménye! Kérem szépen, valjon melyik népé!? Valjon azon magyar népé, melyet a szemiták ezerszeresen kizsákmányolva koldusbotra juttattak? Tapasztalásból állíthatom, hogy józan magyar népünk a zsidó párosodási, mely dicső őseinek vallását megtámadja s aláásni törekszik, egyenesen kárhoztatja, elítéli.

Abból, hogy a nép nem petitionál, nem tiltakozik ellene, nem következik ám, hogy óhajtja; hisz a nép legnagyobb része nem érti azon tudós szóhalmazt, mely a képviselőházban szőnyegre hozatik; de ha értené is, sem ideje sem módja nincs azokat figyelemmel kísérnie. De ha akarná is képviselőit ellenőrizni, ma a megbízást visszavenni, holnap egy új választást elrendelni, akkor csupa választás s politizálás miatt házát saját udvaráról is elveszthetné. Elismert igazság az, hogy minden törvénynek a nép szükségeiből, annak politikai, erkölcsi és vallási természetéből kell kifejlődnie, hacsak az egész népet, annak jellemét és szellemét, az összes népéletet s minden igazságérzetet a nép kebeléből ki nem akarunk irtani. Azért régi törvényhozóink mindig azon meggyőződésben voltak, hogy a köntöst kell az emberhez szabni, nem pedig az embert a köntöshöz. A keresztény zsidó párosodási sürgetők bizonyítsák tehát be, magyar népünknek szükségeiből, politikai, erkölcsi és vallási természetéből ezen modern intézménynek szükségességét! Úgy hiszem ezt senki sem fogja megkísérlem, előre meg lévén győződve ebbeli törekvéseinek sikertelenségéről.

De nem leszek pessimista. Megengedem, hogy mégis vannak, kik óhajtják ez új nemű párosodási jelen bogaras napjainkban. Kik ezek? Azok, kik anyagilag tönkrejutva, egy dúsgazdag Rebekát, vagy Sárát igyekeznek megnyerni azon utógondolattal, hogy a csődöt A milliomos hozománnyal elhárítva, ismét folytathatják a régi jó világot, mert szerintök ez az élet úgyse sok, éljenek az okosak. Csak-hogy az ily szőrűek maradnak ám hoppon, mert az a szerelmes sj élelmes izraelita polgártársuk nem fog késni a telekkönyvbe bepil-

lantani, s a bájos Rachel helyett kosarat nyújtani. Végre a sok port szívesen látó némely ügyvéd úron kívül Héber nemzetiségének némely ambitiósus fiai, kik szentelt víz nélkül szeretnék jelesebb keresztény családokkal rokonságba jönni, összesógorosodni s leányaiknak nagyságos, méltóságos címeket szerezni. Az igazi magyarnak ily párosulás nemhogy nem kell, de előtte lealacsonyító is; mert fajunknak tökéletes megrontására vezet, azon magyar fajnak, melynek fenmaradásáért a legnagyobb magyar, a halhatatlan emlékű Széchenyi István, életének minden percét feláldozá, s képes volt még az apagyilkosnak is megbocsátani, kegyelmezni, csakhogy magyar fajunk erősüljön. Ím a legnagyobb magyar óhaja teljesül! Mert ha eddig nem erősült a magyar faj, lesz alkalma ezután, minthogy Izrael utódainak nemes vére a magyarral egyesülvén, erőssé teszik a „romlásnak indult hajdan erős magyart”, felfrisítendik párduczos Árpád unokáinak elfajult vérét!?! Oh boldog magyar, boldogságodból csak ez hiányzik még!?! Csakhogy erre a boldogságra is rámondhatjuk: Ments meg uram minket!

Azért honfitársak, „míg bennünk egy ér mozdul, vagy egy csepp vér.” ne engedjük, hogy fajunk magyar-keresztény jellegét elveszítse!

A mi jogi oldalát illeti e kérdésnek: a valláskülönbség quitus disparitas) valamint mindenütt, úgy hazánkban is, a római kath. és keleti egyházban, mint a protestáns felekezeteknél bontó akadályt képez. A katolikusok s protestánsoknak e házasságot tiltja szent Pál: „Ne vonjatok – úgymond – egy igát a hitetlenekkel”; (Korint I. 6. 14) vagyis ne házasodjatok zsidókkal és pogányokkal. A protestánsokra nézve ezen kívül kötelező II József császár nyílt parancsának I 0. §-a, melyben kimondja: „matrimonium inter religioni christianae, et alium religioni huic non addictum, pro nullo ac invalido declaramus.” A zsidóknak pedig tiltja Mózsés törvénye, melynél fogva a goimmel vagy akkumokkal sem enni, sem inni, annál kevésbé házasodni nem szabad. Tehát ha megszavazná is a képviselőház a keresztények és zsidók között kötendő házasságról szóló törvényjavaslatot, az mind a római kath. egyház, mind a protestáns felekezetek híveire nézve, ellenkezővén vallási elveikkel, érvénynyel nem bírna. Legalább a katolikus egyház, meglehetünk erről eleve győződve, az ily házasságokat amint más országokban, úgy nálunk sem fogja érvényeseknek elismerni. Azon érvelés, hogy a zsidó is oly ember, mint más, semmit sem bizonyít; mert e szerint apát, anyát, testvért is lehetne elvenni, s nem volna szabad sem az államnak tiltó, sem az egyháznak bontó akadályt felállítani.

Tehát a szándékolt keresztény-zsidó párosodásnak törvényerőre való emelése által míg egy részt nemzeti többségünk keresztény ér-

zülete mélyen sértetik, addig sem az igazsággal sem a bölcseséggel nem fér meg, hogy ily törvény azokra is ráerőszakoltassék, kik ennek parányira sem érzik szükségességét. Mi bízunk keresztény világnézetű képviselőink önérzetében, kik az antisemita érzelmű képviselőkkel kezét fogva, mint acies bene ordinata fogják a kérdéses ügy tárgyalásakor a képviselőház küszöbét átlépni, s megmutatják a világnak, hogy joguk és kötelességükhöz híven, míg bennük egy ér mozdul, vagy csöpp vér, keresztény megbízóik számára csak keresztény törvényeket hozandnak.

Metőczvölgyi Géza.

Zsidókérdés és antisemitizmus.

II.

Vannak emberek, a kik ha a fejökbe vettek egyszer valamit, azt ugyan a jégeső sem veri ki onnan; de az ilyeneknek nem is szólnak e sorok, – melyek célja hozzá járulni, hogy a zsidókérdés minél teljesebb világításba hozassék, s e tekintetben a nézetek minél inkább tisztuljanak, s e kérdésnek a közel jövőben bekövetkezendő megoldására megérjenek; – hanem szólnak e sorok mindazon hazafiakhoz, kik a társadalmi és nemzeti nagy érdekek körül forgó kérdések által földézett mozgalmakban nem akarnak iners massa maradni, hanem szeretnek állást foglalni, s körük, tehetségükhöz képest hatni és tenni az igazság és közjó érdekében; s kik ezen állásfoglalásukat meggyőződésükre szokták alapítani; meggyőződésüket pedig észokok alapjára fektetik, s ép azért észokokra meggyőződésük bizonyos irányban történt megállapodása után is hallgatnak, s az igazságot a látszólag következetességnek, de valójában makacsságnak áldozatul nem hozzák.

Hogy szélmalom elleni harcz ne legyen harczunk, lehetőleg tisztában kell lennünk a zsidókérdés mibenlétéről; lehetőleg meg kell ösmernünk a *zsidó természetet, célokat s törekvéseket s az azokban rejlő veszélyt* társadalmunkra; hogy így a zsidókérdés megoldási módozatairól is helyes véleményt alkothassunk.

A zsidókérdés – véleményem szerint – a zsidó néppel egyidős. *E nép, mióta a világ színpadán szerepel, sem hódító, sem termelő, hanem mindig élősdifaj volt; s ezen élősdifaj természetéből kifolyólag mindig más népek közt elszéledve szeretett élni még azon időben is, midőn még saját hazája volt, s még inkább annak elpusztulta után. S az természetes, hogy semmiféle népnek, – mely közt csak zsidók valaha laktak, a zsidók ezen élősdifaj természete nem volt ínyére.*

Mindenik nép elkeseredéssel látta azt, hogy ő dolgozik, ő fárad, és fáradozásának egy befurakodott jött-ment nép veszi hasznát. Mindenik nemzet tagjai érezték, hogy ha szorgalmuk meddővé tétetik; ha a nemzeti lét minden alapja: közvagyonosság, közegészség, közerkölcs, közbecsületesség, a zsidók által aláásatik, úgy vége nemzetük nemcsak haladásának, jövőjének, de még csak pusztá lételének is. Az önfentartási ösztön pedig a legutolsó féregben is megvan (mert a melyikben nem lenne meg, az nem is maradna fenn), s még inkább egy nemzetben, mely már élte céljának tudatával is bír. S ez önfentartási ösztön kifolyása a zsidóellenes mozgalom, a törekvés, menekülni ezen fajtól, mely termelni nem tud és nem akar, de a termelőktől a termelt javakat elharácsolni nagyon is ügyesen tudja, s annyira akarja is, hogy ezen elharácsolási módozatokat cultussá emelte, s ezen elharácsolás minden eszközét, kezdve a hamis eskün s végezve a gyilkosságon, isten parancsának hirdeti.

A zsidókérdés tehát van, mihelyt zsidó van- de természetesen hangos kifejezésre csak akkor és ott jut, ha és hol a zsidók veszélyessége a nem-zsidókra nézve ez utóbbiak által fölismertetett.

Az antisemitizmus olyan növény, melynek a gyökerei a zsidó gaztettekben vannak; s mely századokig pihen a földben eltemetve; de valahányszor a mozaizmus lassankint oly erőre kapott, hogy az emberiségre nézve veszélyes kezd lenni, az antisemitizmus újra meg újra előre tör, visszaszorítja a mozaizmust korlátai közé, s miután feladatát végezte, s a zsidó kasztot – legalább egy időre – ártalmatlanná tette, elenyész.

A mennyire csak a történelem világánál az emberiség múltjára visszaláthatunk, a zsidók hatalma ily óriás mint ma, még (talán az egy, római császárok korát kivéve,) soha sem volt; s mivel ma, az emberiség előhaladottságánál fogva a zsidók hatalma sokkal többet fenyeget mint bármikor: a zsidóellenes mozgalom soha jogosultabb és szükségesebb nem volt mint korunkban. Ép azért a sociális kérdés mellett a zsidókérdés az, mely a földkerekség művelt nemzeteknek gondolkozását és tetterejét ma és még sokáig a jövőben mozgatni fogja. Sőt a sociális és zsidókérdés bensőleg úgy egybe függ, hogy sok tekintetben egynek tekinthető; nemcsak azért, mert a zsidókérdés megoldásával nagyobbára elenyésznek azon bajok is, melyek a munkás kérdést elmérgesítették; de főképp azért, mert megszűnik a munkásokat, másfelől pedig a fennálló állami s társadalmi rend elemeit egymással rémítgető s egymás ellen hecczelő zsidóság aknamunkája is.

A zsidók veszélyességét érzi minden ember, a ki csak érintkezett zsidókkal, s ezeket ösmerni csak némileg is alkalma nyílt; de a

veszély mibenlétét illetőleg nagy homály uralkodik. Nagy homály uralkodik pedig annál inkább, mivel a zsidók régi fegyvereiket, a színlést és ámítást használják (a fenyegetés és vesztegetésen kívül), az ellenük megindult áramlattal szemben. A humanitás, szabadság, felvilágosultság, civilizáció eszméit hangoztatva, vallási türelmetlenségről, nemzetiségi üldözésről jajveszékelnék, szabadelvűségre hivatkozik a zsidó, midőn az ő gázságairól van szó; pedig a zsidók veszedelmességét be nem látni, nem szabadelvűség! Épen a zsidók azok, kik lábbal tapossák a humanitást; midőn könyörtelenül doboltatják ki az uzsorával anyagilag, a nadragulyás pálinkával testileg, szellemileg és erkölcsileg tönkretett szegény embereket s családjait hajlékaikból. Ok verik arczul az egyenlőséget; midőn a keresztényt még embernek sem ösmerik el, hanem baromnak, tisztátalan állatnak tekintik. Ok ássák alá a szabadságot, midőn mezei rabszolgákká sülyesztik a föld népét, és szorosán egyesült, vallási fanatizmus és telhetetlen hírvágytól lelkesített, parazitáskodó phalanxukkal az egész emberiség leigázására törekszenek. Ők örökös, esküdt ellenségei a felvilágosodásnak s civilizációnak, midőn több ezredéves, ész- és társadalomellenes szokásaikhoz, törekvéseikhez, babonáikhoz folyton makacsul ragaszkodnak. Ők a megtestesült vallási bigottság, fanatizmus és intolerantia; kiknek történelmük a más vallásúak elleni szakadatlan irtóharcból áll; kik a más vallásúakat még emberi jogaiktól is megfosztani akarják; kik midőn saját, ép oly erkölcsetlen! mint nevetséges babonáikat sérthetlen és minden kritikától megközelíthetetlen szenteknek kívánják tekinteni: ugyanakkor a keresztény vallást a legszemtelenebb megtámadásokban, kigúnyolásokban, s a keresztény vallás ügyeibe való illetéktelen belekotnyeleskedésben részesítik.

A zsidók ellenségei a szabadságnak, egyenlőségnek, «felvilágosodásnak; lábbal tiprói a humanitásnak, civilizációnak, toleranciának; színlelt szabadelvűségük leple alatt a legsötétebb, konokabb, bigottabb orthodoxyát rejtegetik; a haladás folytonos kiabálása mellett a legfásultabb, megkövültebb, elavultabb papi kényuralom alatt tespednek: tehát az antisemitizmus épen a haladás nevében, a szabadság, egyenlőség, testvériség, emberiség és mindazon szép eszmék zászlója alatt, melyek megvalósítására a felvilágosultak jelen korszaka törekszik, indított harcot az özönvízi korszakból ránk maradt kultúrképtelen, parazita zsidó hordák ellen.

A zsidóellenes mozgalom tehát nem nemzetiségi, de nem is vallási harcz; sőt nem is csupán anyagi, gazdasági érdekek miatti küzdelem. A haladás harcza ez, a megkövült tespedés ellen; az egyenlőség harcza ez, a kasztszerű elzárkózottság ellen; a szabadelvűség

harcza, az elnyomás ellen; a türelem harcza ez, a türelmetlenség ellen; a civilizáció harcza, a barbárság ellen; a világosságnak harcza a sötétség ellen; az erénynek, igazságnak harcza, a bűn és álnokság ellen; az emberszeretetnek, testvériségnek harcza ez, az embergyűlölet, ártani törekvés, káröröm és fanatizáló vérszomj ellen: s mint ilyen, már önmagában jogosult harcz; de tekintve azt, hogy a zsidóság bennünket anyagi, physikai, szellemi és morális tönkretetéssel fenyeget, természetes önvédelmi harczunk ez, melyre bennünket a zsidóság oknélküli támadása és elnyomása kényszerít; a kereszténységnek saját lételéért, s a keresztény polgárosultság minden vívmányainak megtartásáért, s a haladás biztosításáért indított önvédelmi harcz ez, egy, minden állami és társadalmi rendet, törvényt, erkölcsöt és szokást megvető, felforgatni akaró nemzetközi szövetség ellen, mely szövetség céljait, szabályait, törvényeit, szervezetét a zsidók szorgosan titkolván, azt kevesen ösmerik, de corumpáló és szegényítő hatását mindnyájan látjuk és érezzük.

Nyíri Elek.

יהי אור

Jehi or! – Legyen világosság!

v.

A Talmud.

A תלמוד = *Talmud*, nevét tekintve, a למד = *lámad* (tanult, m. idő) igéből származik, s e szerint körülbelül annyi mint tankönyv, tanulmány vagy tudománytár. E könyv tehát sokkal fontosabb a zsidóságra nézve mint a szent írás; mert míg abban Mózes törvényei ős alakjukban rakvák le: addig ebben azok magyarázatát, megvilágítását elferdítését, legtöbb esetben pedig hóbortos paródiáját bírja a zsidó. Ez az ő összes theologiai encyclopaediájuk. – Lássuk már most magát ez egész nagy munkát úgy amint van

Föloszlik a Talmud hat סדרים = *szedarim*-ra (rend, sor vagy rész), a tárgyalt anyag természete szerint. Minden סדר = *szeder*-ben (rendben, részben) több vagy kevesebb könyv, codex héberül מסכת = *masszekhen*, *khaldul* מסכתא = *masszikhta* (többes: מסכתות = *masszikhtot*); az egyes masszekhesz, könyv pedig fejezetekre פרק = *perek* (többes: פרקא = *pirka*), oszlik föl, minden fejezet több vagy kevesebb Misnát foglalván magában. A hat rend, azok neve, jelentménye, tartalma, stb., a következő:

I. סדר = *szeder*, זרעים = *zeráim*, a magvakról, van benne 11 könyv: מסכת

1. ברכות = *Brakhosz*, az áldásokról, imákról, hálaadásokról. Van benne 9 fejezet, 57 Misnával; hozzá Gemara is van csatolva.

2. פאה = *Pea*, csücsök; tárgyal a szántóföldek csücskéről, melyet az ó törvény szerint nem volt szabad learatni, hanem a szegényeknek hátra hagyni 8 fejezet, 69 Misna.

3. דמאי = *D'maj*, a kétes dolgokról; azaz oly dolgokról tárgyal, melyekre nézve kétely forog fen: vájjon adtak-e belőlük tizedet a Jehovának? 7 fejezet, 53 M.

4. כלאים = *Kiláim*, a kétszeresről; vagyis keverés, vegyítésről, különösen a magvakra nézve, hogy azok nem keverendők. 9 f. 76 M.

5. שביעית = *Svüisz*, a 7-ik évről, vagyis a szombati évről, melyen tilos vala a földet művelni, szántani, vetni és a mi termett, learatni. 10 f. 89 M.

6. תרומת = *T'rumosz*, az áldozatokról; oly dolgokról, melyeket a zsidók javaikból kiválasztanak áldozatul; melyek törvényesek, melyek nem? 11 f. 101 M.

7. מעשרות = *Maaszerosz*, a papi tizedről, azaz első tizedről, melyet a leviták nyertek. 5 f. 40 M.

8. מעשר שני = *Maászser sem*, a második tizedről, vagy azon tizedről, a mit a leviták adtak a papoknak a kapott tizedből. 5 f. 57 M.

9. חלה = *Khalla*, a lepényről, melyet minden asszony tartozott a zsidó papnak ajándékozni, valahányszor süített. Olyanféle mint a mi „lángos”-unk. 4 f. 38 M.

10. ערלה = *Orla*, praeputium, a nem-metszettség. A zsidók szerint nemcsak a férfi, hanem a fák is bírnak praeputiummal; ezért a fa első termése tisztátlan vala, élni vele nem volt szabad. 3 f. 35 M.

11. בכורים = *Bikkúrim*, a zsengekről; az új termékekről: hogy mily föltételek stb. mellett áldozhatok föl. 4 f. 34 M.

II. מועד = *móed*, az ünnepekről, van benne 12 könyv.

1. שבת = *Sabbasz*, a szombatról; a szombati szertartások, tilalmak, parancsokról; a szombati gyertyákról, stb. 24 f. 76 M.

2. עירובין = *Erúvin* (*Eirvin*), a keverésről; azon nevetséges, ravasz és pnanaticus hókuszpókuszlól, melylyel a zsidók az ételeket, házakat (!) utcákat (!) „összekeverik” (a zsidó telegraphnak csúfolt madzagok vagy póznára kötött sodronyok faluhelyeken erre valók). 10 f. 96 M.

3. פסחים = *Peszakhim*, a húsvétről; a maczoszról, a húsvéti bárányról (fatális tan a keresztény gyermekekre és leányokra nézve,) stb. 10 f. 88 M.

4. שקלים = *Sekalim*, a siclusról (zsidó pénz), főképpen az áldozatokra nézve 8 f. 52 M.

5. יומא = *Jóma*, az engesztelő napról, a mit közönségesen יום הכפור – *jóm hakkipur*, vagy egyszerűen *jóm kippur*-nak hívják. 8 f. 61 M.

6. סוכה = *Szukka*; a sátorról, vagyis a sátoros ünnepről. 5 f. 53 M.

7. ביצה = *Bécza*, a tojásról; hívják יום טוב = *jóm (jaum) tóf*-nak is (jó nap, azaz ünnep). Arról tárgyal, hogy mi szabad és tilos egyéb ünnepeken a szombaton kívül. 5 f. 41 M.

8. ראש השנה = *Ros hassána*; az újévről és a vele járó szertartásokról. 4 f. 35 M.

9. תענית = *Taanisz*, a különféle böjtökről. 4 f. 34 M.

10. מגילה = *Megilla*, Eszter könyve; tárgyal a פורים = *púrim* (a sors) ünnepéről, melyen a zsidók kedvükre tombolnak Haman nevének örve alatt a kereszténység ellen. 4 f. 32 M.

11. מיעד קטון = *Móed kóton*; az apróbb, közbeeső ünnepekről. 3 f. 23 M.
 12. חגיגה = *Khagiga*, az ünnepélyről; vagyis a nagy ünnepekről, mint húsvét, pünkösd, sátoros ünnep. 3 f. 23 M.

III. נשים = *Násim*, a nőkről. 7 könyv.

1. יבמות = *Jevammosz*, a fivér nejeről, kit férje halála esetén, ha ez gyermektelen maradt, a megholt fivére kényszerült elvenni. Ide tartozó szabályokról szól. 16 f. 130 M.
 2. כתובות = *Ketívvosz*, a házassági szerződésekről; a szüzekről és özvegyekről. 13 f. III M.
 3. קידושין = *Kiddúsin*, az eljegyzésről és jegyesekről. 4 f. 47 M.
 4. גטין = *Gittin*, az elválásról és elbocsátásról (de libello reputdii). 9. f. 75 M.
 5. נדרים = *Nedarim*, a fogadalmakról: melyek érvényesek, melyek nem. 11 f. 90 M.
 6. נזיר = *Nazir*, a nazireatusról, vagyis egy bizonyos szerzetes-féle rend fogadalmairól, kik bort nem ittak, hajukat nem nyírták és tisztátlant nem illettek. 9 f. 60 M.
 7. סיטה = *Szota*, a házasságtörés gyanújába esett feleségről, kit féltékeny férje kívánatára a törvény szerint a templom porával kevert keserű vízzel ittattak meg istentételtül. 9 f. 67 M.

IV. נזיקין = *Nezikin*, a károk negyede. 10 könyv.

1. בבא קמא = *Bava koma*, első kapu; azon károkról és azok megtérítéséről tárgyal, melyeket emberek vagy barmok mások jószágai-ban okoznak. 10 f. 29 M. Vad zsidó könyv.
 2. בבא מציעא = *Bava m'czia*, közép kapu; a talált és letételezett dolgokról tárgyal. 10 f. 101 M.
 3. בבא בתרא = *Bava bathra*, utó (hátsó) kapu; a házi, családi és közéletbeli viszonyokat tárgyalja, főleg örökösödés, adás-vevés félleket. 10 f. 86 M.
 4. סנהדרין = *Szanhedrin*, a zsidó szenátusról (synedrium) vagyis a nagy tanácsról, bíráskodásról, tanukról, stb. ir elő szabályokat. 11 f. 71 M.
 5. מכות = *Makkosz*, az ütlegek; a 40 botütésről ad elő egyet-mást, melylyel a zsidók a kisebb gonosztevőket illették. 3 f. 34 M.
 6. שבועות = *S'vuosz*, az esküről. 8 f. 62 M.
 7. עדות = *Edijosz*, a tanukról és bizonyításról, perügyekről, stb. 8 f. 74 M.
 8. הוראות = *Horajosz*, az ügyiratokról, bírói ítéletekről, stb. 3 f. 20 M.
 9. עבודת זרה = *Avóda Zára*, vagy néha עבודת אלילים = *avódasz elilim*, vagy pedig עבודת כוכבים = *avódasz kokháriní*, a bálványozásról, állistenek, csillagok imádásáról. Ide számítatnak a keresztények ma, mivel más pogányok nincsenek akik ellen tilalmak írassanak elő; pedig a ker. bora, ^{stb. nekik} „tisztátlant”, tilos 5 f 50 M. Ez igen dühös könyv.
 10. אדות = *Avosz* (az atyák) vagy פירקי אבות = *Pirke ávosz* (óvosz), az atyák fejezetkéi, azaz rövid, velős mondásai. 6 f. 95 Misna.

V. קדשים = *Kodasim*, a szent dolgok. 11 könyv.

1. זבחים = *Z'vókhim*, az áldozatokról; hogy mit, hogyan és mikor kell és lehet törvényesen áldozni? 14 f. 101 M.

2. **חֻלִּין** = *Khulin (kholiri)*; a tiszta és tisztátlan állatokról 12 f. 74 M.

3. **מְנַחֵס** = *M'nakhosz*, a a délesti áldozatokról. 13 f. 93 M.

4. **בְּכֹרוֹשׁ** = *B'khórosz*, az elsőszülöttekről. 9 f. 73 M.

5. **עֶרְכִּין** = *Erakhin*, a becsüről, t. i. a Jehóvának feláldozott dolgok értékéről. 9 f. 50 M.

6. **תְּמִירָה** = *T'múra*, a cseréről; t. i. vájjon egy dolog helyett fel lehet-e mást áldozni. 7 f. 35 M.

7. **מַעֲלָה** = *M'ila*, az áthágásokról, t. i. az áldozási szabályok körül. 6 f. 38 M.

8. **כְּרִיתוֹת** = *K'rithusz*. a lelkek elvesztése a jövő életben (a túlvilágon). 6 f. 38 M.

9. **תָּמִיד** = *Tamid*, az örök áldozatról vagyis amely naponként történt. Ehhez meg a 2 következőhöz nincs Gemara. 6 f. 34 M.

10. **מִדּוֹת** = *Middosz*, a jeruzs. templom hosszának, szélességének, stb. méreteiről. 6 f. 38 M.

11. **קִינִים** = *Kinnim*, a fészkekről; vagyis a fészekből kiszedett apró baromfi feláldozásáról. 3 f. 15 M.

VI טְהוּרוֹת = *Tafyorosz*, a tisztulásokról. 12 könyv.

1. **כְּלִים** = *K'lim*, az edényekről; u. m. bútorok, ruhák és egyéb szerelvények mikor tiszták és mikor nem. 30 f. 137 M.

2. **אוֹהוֹלוֹת** = *Oholosz*, a sátorokról, vagyis lakásokról. 18 f. 133 M.

3. **נֶגְאִים** = *Negáim*, a poklosságról. 14 f. 115 M.

4. **פָּרָה** = *Pára*, a tehénről; vagyis egy vörös tehén hamuja által való tisztulásról. 12 f. 97 M.

5. **טְהוּרוֹת** = *Tahorosz*, a nem-hullával történt fertőzet tisztításáról. 10 f. 97 M.

6. **מִקְוֹת** = *Mikváosz*, a fürdés által való tisztulásról. 10 f. 71 M.

7. **נִידָה** = *Nidda*, a havi tisztulásban levő nő és a gyermekágyas tisztulásáról. 10 f. 71 M.

8. **מַכְשֵׁרוֹן** = *Makszirin*, vagy **מַשְׁכִּין** = *Maszkin*, a folyadékokról. 6 f. 54 M.

9. **זָבִים** = *Závim*. de pollutione nocturna, vagyis, qui fluxu seminis patiuntur, de generibus. 5 f. 32 M.

10. **טְבִילַת יָדַיִם** = *Tevul jóm*, a napközben megtörténendő mosásról, mosdásról, est előtt. 4 f. 26 M.

11. **יָדַיִם** = *Jadájim*, a kéz mosásáról, a vizről, edényekről, stb. 4 f. 22 M.

12. **עֵינֵי צִיָּן** = *Ok'czin*, a gyümölcsök kacsairól; hogy fertőzteti meg egymást a gyümölcs (!) kacsai, szárai érintkezése által. 3 fejezet 28 Misnájosz.

Íme ezen 60 (illetve 63) könyvből áll a híres Talmud Bavli! Később azonban néhány könyv annyira megtetszett a rabbinusoknak, hogy előmozdíták a legfő: a talmudi méltóságra. Ilyenek a következők:

1. **מַסְכֵּת סוֹפְרִים** = *Maszekhesz szofrim*, az írók könyve; azon fontos kérdéssről vitatkozik e könyv, hogy ki? mily pergamenre? miféle tintával és mily betűvel írja a thórát? Van benne 21 fejezet.

2. **אֲבֵל רַבְתִּי** = *Ével rabszi*, a halotti szertartásokat, s a gyászolás szabályait írja elő: hogy mi teendő, mi tilos, és hogy mint fertőztet meg az emberi hulla. 14 fejezetből áll.

3. כלה = *Kalla*, az ara; vagyis azon szertartásokról tárgyal e könyv, melyek az arával történnek; előírja annak mikéntvaló öltözését, ékítményeit; sőt, amint a baromias zsidó természet hozza magával: még a férfi és nő, mint férj és feleség, nemcsak kötelmeit, de még az eljárási módokat is „pro prima nocte” stb., szintén megbeszéli.

4. מסכת דרך ארץ = *Masszekhesz derekh erecz*, a föld útjának könyve; a föld útja alatt a földi zárandokolás, az erkölcsös élet értendő; erre ír elő szabályokat. Két részből áll: az egyikben van 10, a másikban 6 fejezet, melyhez még egy külön cikk járul, a פרק שלום = *perek salom*, vagyis a béke fejezete.

E négy könyv olyas apokryph féle a Talmudra nézve; de azért oda szokták csatolni a 4-ik rész végére, s legalább is „deutero-canonicum” tekintélynek örvendnek.

A Talmudnak ma már számtalan kiadása van; mint pl. bécsi, varsói, prágai, tilsit-stettin-varsói, leMBERGI stb. Természetes, hogy így annak alakja és terjedelme egymástól nagyon különböző; vannak 12 kötetes folio kiadások, 40 kötet 8° kiadások, füzetes, 4° stb. Minden attól függ, vajjon mellékelve van-e minden thoszefta (újabbkori magyarázatok), vagy csak egy, kettő, stb. Némely kiadás csak a Misnát, mint a Talmud magvát tartalmazza; egy másik zsidó betűs ivre-khomes fordítást is csatol hozzá; szóval mindenféle kiadások vannak. Ámde valamennyi között még mindég főntartja tekintélyét az Amsterdamban 474 ben (vagyis Kr. u. 1714-ben) kezdett és m. Frankfurtban 1721-ben befejezett kiadás. Valahányszor a mai könyvekben idézik a Talmudot, mindég ezt értik a szakemberek, hacsak mást meg nem neveznek. Ma már nincs a könyvpiaczon, de azért magán úton 40–50 frtért megkaphatni. – Egy-egy sorozat, közönségesen nyomtatva nagy 4° alakban, kitesz 2, nem igen vastag kötetet, s így az egész 12 kötetre oszlik. A legvastagabb kötet eilig 2 ujnvi. – Vegyünk már most kezünkbe egy könyvet, vagy ha más nincs, hát a jelen füzetet. Kezdjük hátulról. (Tudni való, hogy a szírok, khaldok, zsidók, arabok stb, sémiták hátulról kezdik az írást a sor végén, s úgy mennek balkéz felé; a lapok fölülről lefelé, mint nálunk, a könyv pedig a nálunk utolsó lapon kezdődik). Első lap e füzetnél (zsidósan) a boríték kül lapja; ez a boríték, vagy tábla a Talmudnál is. Ha elfordítjuk a borítékot, előtűnik az első (nálunk utolsó) lap, ez a ftzimlap Ne higyeje valaki, hogy ezen czimlap homlokára valami ijesztő, halálfejes nagy betűkkel van rá nyomtatva: תלמוד = *Talmud*, nem; hanem az illető könyvnek címét látjuk ott néha czifra nagy betűkkel, néha közönséges nagy betűkkel, így pl. מסכת מנהות; erről a talmudista egyszerre tudja, hogy a Talmuddal van dolga, mert tudja, hogy *Masszekhesz* annyi mint Taimudbeli könyv, a „*M'nakhos*”-ról pedig tudja, hogy a „minkha” (mincha) többes száma, s annyit jelent mint délutáni ájtatosság, *vecserye*; tehát e talmud-könyv szól a délelti ájtatosságokról. A Talmud szó alább aztán előfordul, a hol annak részét elmondja, hogy miféle magyarázatokat tartalmaz stb. A könyv hátán (rendesen bőr) láthatjuk a részt vagy sorozatot, melyhez a könyv tartozik; itt pl., – mint a könyvek jegyzékéből látható, – a *M'nakhos* tartozik a *Kodásim*, azaz *ötödik* rendhez, s annak 3-ik könyvét képezi, és így tovább. Most fordítunk egyet; vagy holmi bevezetéssel, vagy pedig egyszerre a szöveggel találkozunk. A lap közepén

van egy koczka, vagy hosszú négyszögalakú tér, rendes khald (zsidó) betűkkel tele nyomtatva; itt-ott meg van szakítva ily betűkkel: מרתין , ami khaldul a Misnát jelenti; aztán következnek 4, 5, 10 sor, utána ismét hézag s benne ilyen betűk, מרתין ami a Gemarát, a Misna magyarázatát jelenti. – Ez így váltakozik egész a fejezet és a könyv végéig. Föltűnő azonban, hogy az első szó többnyire czifrább és nagyobb betűvel kezdődik, néha, pl. ha a szó rövid, egészen czifra betűkből áll; így pl.: קול = *kol*, minden, mindenki, egészen nagy betűvel nyomtatva, s némelykor a fejezet címét is képezi; így pl. „a *kol* fejezet.” – A mondtuk \square -et jobbról és balról, alulról és fölülről jelesebb rabbinusok magyarázatai foglalják körül; ezek a *thoszefták*. – A lap felső szélén – mint más könyvnél – fölírják: hányadik fejezet és minő könyv? a sarkán, a lap csücskén pedig láthatunk egy vagy két betűt; vegyük pl. א , ez annyi mint 16, t. i. a 16-ik lap. (א betű a zsidó ábéczében a 10-ik, az 1 pedig a 6-ik; a zsidók betűkkel írják a számokat.) Ha most ezt a lapot átfordítjuk, annak hátán, vagyis ami nálunk a 17-ik lap volna, itt nincs szám; a 17-ik lap a következő *levél* első, felénk néző oldala leend, ami szerintünk a 18-ik lap volna. A zsidó könyvekben tehát csak a *leveleket* számozzák és *nem* a *lapokat*. Innét van, hogy mikor a Talmud egyik-másik könyvét idézik, így szokták írni: Avóda Zára, fol. 5. b.; azaz a Talmud Bavli (amszterdami 1714-diki kiadás) Avóda Zára című, a negyedik rendhez, a Nézikin címűhez tartozó, s abban a 9-iket képező könyve ötödik levelének hátán fordul elő a \square -ben, vagyis a Misnában, a kérdéses hely, hacsak nincs a Gemara vagy thoszefta határozottan megnevezve. A *b* helyett írhatni *β-át*, 2-öt, II-t, vagy bármit, csak a *másodikat* jelentse; mert az illető lap az előtte valónak kiegészítője, külön számmal nem bír.

Látnivaló ezekből, mily nevetséges volna, ha valaki így írta: Olvasható ez és ez a káromlás a Talmud ilyen és ilyen lapján; mert tudjuk, hogy Talmud című könyv nem létezik. Szintén mulatságos az ily idézet: Tow Sehe bagojim havog Avoda sara (aztán alul csillag alatt: Talmud, f. 26. col. 2.); ennek, ha magyarok számára írának, így kellene hangzania: „Tóf, se bagojim hárog”, azaz: a jót (aki netán a pogányok között találkoznék) öld meg. Az „Avoda sara” nem tartozik a szöveghez, mert ez a könyv czime; az „F. 26. col. 2.” annyi mint „folio 26. columna 2-a”, vagyis: 26-ik levél, 2-ik lap (a 26-ik levél háta). A gyakori „Tr. rövidítés a. m. Tractatus = Talmud-könyv.

Mint szorosan ide tartozó dolgot, nem mulaszthatom el komolyan ajánlani a toll minden embere számára, hogy az idézeteket magyarul írjuk. Hírlapíróink széltében-hosszában terjesztik a német helytelen írást; főleg Talmud-idézetekben mindég ilyesmibe ütközik az ember szeme: Schabbath, Baba, Sara; aztán: Zenna, Beza, Schalschelet, stb.; ha tudnák, mi a magyar nyelv, ha azt nemcsak beszélnék, de nyelvészetileg is ismernék: merényletnek tartanák e nagyszerű nyelv méltósága ellen ily megfélekedzést. Német doctorok írnak így; mert a magyar az illető szavakat és neveket így írná: Sabbasz, Báva, Zára, Czeéna (Ceéna, ami helyesebb), Bécza, Salsélesz hakkabbála, stb. – Alig kell mondanunk, hogy e téren a zsidó firkászok vágatnak elől, írván: Elzász, Szegzárd, Konzortium, Konzequentia,, sőt: sizma (értsd: szkhizma = $\sigma\chi\iota\mu\alpha$), séma ($\sigma\chi\eta\mu\alpha$ = szkhima, vagy szkhéma), solasztikus (értsd:

scholasztikus) stb. Tandem, igaz marad az a régi, igen régi igazság: hogy a zsidó romboló elem; a hova bevegyül, ott erjedés áll be; ott szétfoszlik, szétmállik a legerősebb kötelék.

Őrizkedjünk a pharisaeusok kovászától!

Avellanus.

T u d ó s í t á s

az „Alliance antijuive universelle” által. 1883. évi ápril 27.
és 28-ik napjaira Chemnitzbe egybehívott 2-ik zsidóellenes
kongresszusról.

Ápril 26-kán

a fent megnevezett egyesület tagjai ülést tartottak. Az itt végbement tárgyalások és hozott határozatok a dolog természetéhez képest nem közölhetők.

Ápril 27.

A zsidóellenes kongresszus első ülése, a kézműves egy-
leti-épület nagytermében.

A gyűlés d. e. 11½ órakor nyitotta meg Glagau Ottó uraknál (Berlinből.) Az elnöki asztalnál kivüle helyet foglaltak még Simonyi Iván magyarországi képviselő úr mint elnöktárs, továbbá Schmeitzner Ernő úr Chemnitzből és Sonnenbergi Liebermann úr Berlinből, mint előadók és jegyzőkönyvvezetők.

Míg az 1882. szeptemberben Drezdában tartott első antisemita kongresszus kiválólag demonstratív jelleggel bírt, s erős látogatottsága által bebizonyította azt, mily hatalmas és mélyreható az antisemita mozgalom egész Európában, a jelenleg Chemnitzben egybegyűlt 2-ik kongresszusnak feladata, a Drezdában nyert alapokon organice és gyakorlatilag tovább építeni.

Szemben ezen megváltozott feladattal, gyakorlati okokból csak korlátozott számú meghívók lettek kibocsátva, s ezenkívül személyenkint 10 márkányi belépti díj lett megállapítva.

Magyarországból, Schweitzből, Oroszországból, a délszláv tartományokból és Németország minden részéből jelentek meg elvbarátok.

Az elnök a gyűlést a következő beszéddel nyitja meg:

Uraim! A „zsidóság leküzdésére alakult egyetemes egyesület” akarata folytán, egyetemben Simonyi Iván magyar országgyűlési képviselő úrral az elnöki teendőkkel levén megbízva, van szerencsém a második nemzetközi kongresszust ezennel megnyitni, s azon urakat, a kik Németország minden részéből és a külföldről is meghívásunknak megfelelve, itt megjelentek, szívélyesen és testvéreleg üdvözölni.

Nevezetesen üdvözlöm azokat az urakat, a kik Ausztria-Magyarországból, Oroszországból, Romániából, Szerbiából, Sehweiczből és Franciaországból megjelentek, s kiknek jelenléte kiváló elégtételünkre s örömünkre szolgál.

Ha mainapság az egyes népek és nemzetiségek inkább mint valaha elzárkóznak s többé kevésbé egymás ellen frontot csinálnak: úgy viszont

a mi egyesületünk egy kapocs, mely Európa népeit közelebb hozza egymáshoz, s őket szövetkezteti. A zsidókérdés lényegénél fogva nemzetközi kérdés. Évek óta ép oly égető az Németországban, mint Ausztria-Magyarországban és Oroszországban, és már Francia és Angolországban is igen érezhetőleg kezd a hamu alatt égni.

De többet mondok, uraim! Már 1878-ban, közvetlenül a német császár elleni merényletek után, én egy, az időben megjelent e című röpiratomban „A nemzeti liberalizmus és a reakció” kimondottam, hogy „a szociális kérdés lényegében zsidókérdés.”

Igen, a zsidókérdés a magva a társadalmi kérdésnek, a mely napról-napra élesebb és veszélyesebb lesz, s a melyről elmondhatni, hogy már egész Európát aláaknáztta. A mi feladatunk, a társadalmat úgy mint a kormányokat arra utalni, hogy a társadalmi kérdés legelsőben is a zsidókérdés szabályozását igényli. Egyesületünk teljesen a törvényes talajban gyökerezik; csak oly reformokra törekszük, melyek a közigazgatás, a törvényhozás és a törvényes önszegély útján elérhetőek. Egyesületünk nem helyezi magát oppozícióba a kormány irányában, hanem a kormányok szolgálatába áll, a melyeknek a tovább már nem halasztható reform-rendszer szabályok foganatbavételét megkönnyíteni akarja.

Hogy egyesületünk és agitációnk a törvény és a loyális talaján mozog, azt tárgyalásaink be fogják bizonyítani. Ezen felfogásnak mindjárt kezdetben kifejezést adunk az által, hogy hódolatunkat fejezzük ki azon országfejedelem iránt, a kinek védelme alatt ülésünk, s ezzel az egyesített német birodalom császára iránti hódolatot kapcsoljuk össze.

Uraim, felkérem önöket helyeikről felkelni, s velem együtt háromszor kiáltani: „Ó Felsége a német császár és magas szövetségese, Ó Felsége Szászország királya éljenek!” Az egyesület felkél és lelkesülten éljenez.

Ezekután a társelnök S i m o n y i Iván emel szót, hogy az elnöknek a nem-német elvtársakhoz intézett üdvözlétére azok nevében szívélyes szavakkal válaszoljon. Kiemelve meleg szavakkal a már önmagától is értendő loyáliszt az osztrák-magyar uralkodóház iránt, hangsúlyozza az antisemita mozgalomnak nemzetközi jellegét. Az antisemitizmus egy politikai párttal s egy társadalmi osztálylyal sem azonosítja magát. Igen természetes, hogy a földművesnek feltámadnia kell azok ellen? a kik őt házából és telkéről elűzik; természetes, hogy a polgárembernek mély ellenszenvet kell táplálnia; hisz a polgárember képviselője azon birtoknak, a melyet ő atyáitól örökölt, vagy munkájával, ügyességével szerzett s megtartani is akarja. A zsidónak a most leirt birtok, ez a történelmi kategória nem elég; hisz ő inaurálta azon rendszert, a melynél fogva az értékjegyek szaporításával, mindenféle ürügyek alatt különféle manőverek hosszú sorozata által azon mesterség támadt, hogyan lehet 24 óra alatt gazdag emberré lenni, mások vagyonát az embernek magához húzni, a mely mesterség tudvalevőleg azok által üzetik legsikeresebben, a kik azt a legnagyobb remeköléssel és szolidaritással művelik.

Bármelyik egyház szigorú hitű követőjének szintúgy reagálni kell a zsidók üzelmei ellen, mint annak, a ki nem áll szorosban valamely felekezet körében, föltéve, hogy ez utóbbi nem pusztá materialista a szónak közönséges értelmében, s a mennyiben hisz egy világrendben. Mind-

egyiküknek szívük mélyében fel kell lázadniok egy oly társadalmi rend ellen, a melynek patrónusai a zsidók, a mely társadalmi rend a legnyersebb, a legpiszkosabb materializmust részben már megvalósította, s a melyben nem az erősebb lesz a győztes, hanem először az, a kinek több pénz áll rendelkezésére; s másodsor nem a szónak jobb értelmében vett erősebb, hanem a ravaszabb, az alávalóbb, sőt gyakran a gyávább marad a győztes, A konzervatív politikusnak fel kell lázadnia egy oly állítólagos rendszer, helyesebben mondva, rendszertelenség ellen, a mely a hatalmas nemzetgazdászati és társadalmi szervezetet ugyan halomra döntötte, de teljesen képtelennek tűnt ki, helyébe más valami pozitívet tenni. A legradikálisabb haladópartinak fel kell lázadnia a zsidók ellen, ezeknek azon vakmerő, sőt eszeveszett kísérlete ellen, hogy a jelenlegi válságot állandósítsák, a világtörténelem kerekéinek küllőibe belefogódzkodjanak; a legradikálisabb haladópartinak fel kell lázadnia egy ily konzervativizmus ellen, a melynél piszkosabbat és undorítóbbat az összes emberi történelem nem látott. Igen, a zsidók azon vannak, hogy a napot újságpapírossal érték- és börzepapírossal elfödják. Sötétnek kell lenni a humanitás templomában, egy sugárnak se szabad abba hehatolnia, hogy az aranyborjú annál inkább csillogjon és ragyogjon, s a föld minden népe jöjjön azt imádni.

A magyarok se nem születtek, se nincsenek neveltetve rabszolgaságra; épen mint a szabadság barátainak kell fellázadnunk ezen osztály gyűlölt uralma ellen.

Kis csapat ugyan az, mely ma összegyűlt; a második kongresszus munkájához nem volt szükség nagyszámú résztvevőkre; mindamelltt biztosíthatom önöket, hogy az antisemitizmus azóta, mióta legutolszor egymást láttuk, minden országban rendkívüli haladást tett; s ez igen természetes, mert az antisemitizmus minden part jobb elemeinek, az ember jobb érzésének fellázadása a jelenlegi üzelem ellen. Ezért a mozgalom hatalmasabb a felekezeti tekintetknél, a partoknál, s ezért győzni is fog e mozgalom; ez a szó nem frázis. Én azok közé tartozom, a kiknek első sorban tán jobban mint másoknak szenvedniök kellett a zsidók és zsidópajtások üldözései miatt, s anyagi károsításoknak lettek kitéve; szándékosan mondom: zsidópajtások, elbolondítottak, fizetett vagy kényszerült pajtások; mert uraim, a zsidóknak nincs egyetlenegy barátjuk, őszinte, meggyőződésből való barátjuk; amint viselkednek ők, nem is érdemelnek ilyeneket; s mindamelltt én, az üldözött és szidalmazott, minden üldöztetés daczára azt mondom, hogy a mozgalom győzni fog és győznie is kell! (Élénk helyeslés.)

Elnök ezután sonnenbergi Liebermann (Berlin) urnák adja át a szót, a ki hangsúlyozza a monarchikus érzelmeket, melyek az „Egyetemes zsidóellenes szövetség”-et és a kongresszust eltöltik, az egyesült szürke (liberalizmus), vörös és arany Internationale felforgatási törekvéseivel szemben, s élteti azon államok fejedelmeit, a melyek a jelenlevő elvtársak által képviselve vannak.

A gyülekezet feláll és éljenez. G l a g a u ú r erre néhány üdvözlő szót intéz a sajtónak jelenlevő képviselőihez és számba veszi a képviselt hírlapokat. Dr. Ammann ú r Berlinből tolmácsolja a, sajnos, megbetegült Dr. H e n r i c i-nek üdvözlését. Schmeitzner ú r mint előadó egy hosszabb beszámoló jelentést terjeszt elő a drezdai első kon-

gresszus által kirendelt bizottság működéséről és feloszlásáról, valamint az általános zsidóellenes szövetség (Alliance universelle antijuive) megállapításáról, minekutánna előbb Istóczy, Schönerer, Pattai, Rohling, Fechenbach s másoknak, megjelenésüket kimentő levelet felolvasta volna. Szóló referál a Drezdában tartott első nemzetközi zsidóellenes kongresszus határozatainak mikénti végrehajtásáról, az Istóczy-féle manifesztum s a Stöcker-, Fechenbach-Thüngen-féle tételeknek a különböző országokban való elterjedéséről; jelentést tesz az egyleti iroda berendezéséről és az e célra szükséges volt pénzösszegek előteremtéséről.

Ehez járult azon körülmények kifejtése, melyek az első kongresszuson kirendelt bizottságnak feloszlásához és az egyetemes zsidóellenes szövetség (Alliance antijuive universelle) megalapításához vezettek, valamint a jelentés a különböző országokban megjelenő antisemita lapokról, a mely lapok a közönségnek pártolásra ajánltatnak, s a megtartott vándorgyűlésekről, hangsúlyozva ezek kiváló hasznosságát. A korábbi bizottság s jelenleg az Alliance antijuive tevékenységét egyes egyedül a zsidóság ellen törvényes eszközökkel való küzdelemre irányozta, szűkebb pártprogramot figyelmen kívül hagyott, és szünet nélkül csak a közös nagy cél lebegett szemei előtt. 1883. kezdetétől fogva a „Schmeitznersehe Internationale Monatsschrift” lett elfogadva az Alliance antijuive hivatalos közlönyéül. Azon óhajjal, hogy az egyleti pénztárba minél nagyobb önkényes adakozási összegek folyjanak be, hogy az egylet minél élénkebb tevékenységet fejthessen ki, – záródik be a jelentés.

Ezután sonnenbergi Liebermann teszi meg előterjesztését „a kongresszus jelentőségéről s az általános zsidóellenes szövetség legközelebbi praktikus céljairól.” Szónok szerint az egyesület életkérdésének tartja elvégre praktikus dolgokba fogni theoretikus és akadémikus fejtegetések helyett. Elég volt a szóból most már jöjjenek a tettek.

Hogy pedig az egyesület meggyőződést szerezzen magának az iránt, váljon az ő nézetei az elvbarátok nagy tömege által osztatnak-e, összehívta ezen kongresszust. Hogyha a sajtóban itt-ott az mondatik, hogy egyik vagy másik egyletnek a kongresszushoz nincs semmi köze, úgy ez szintoly igaz, mint önmagától értetődő. Az Alliance csak személyeket hívott meg a részvételre, egyletekkel és pártelnökökkel közlekednie nincs jogosultsága.

Az általános zsidóellenes szövetség nem fogad el felvételi jelentkezéseket, hanem kiegészíti és szaporítja magát egyesek felszólítása által, a kik képesek az ügynek használni.

Szónok ezután a kongresszus elé a következő nyilatkozványt terjeszti elő elfogadásra:

Nyilatkozvány.

Az „Általános zsidóellenes szövetség” (Alliance antijuive universelle) által 1883. ápril 27. és 28-ik napjaira egybehívott 2-ik zsidóellenes kongresszus kijelenti a következőket:

Álláspontunk még ma is változatlanul ugyanaz, a mely az 1882. évben Drezdában tartott kongresszuson Fechenbach és Thüngen bárók tételeiben, Istóczy Győző úr manifesztumában és Stöcker udvari prédikátor úr tételeiben világosan kifejezésre jutott.

Ha ezáltal egyrészt a nekünk tett azon szemrehányás tévessége kiderül, mintha mi ateisztikus törekvéseket táplálnánk*) avagy saját pártunkban szakadást akarnánk előidézni: úgy másrészt azon nézetet kell vallanunk, hogy a tisztán vallási álláspont a zsidókérdés tárgyalásánál nem állítandó előtérbe. Ezt téve, elleneinktől még a jogosultságnak színét is megvonjuk azon hatékony és gyakran hallatott célzatos hazugságtól, mintha a zsidóellenes mozgalom vallási türelmetlenség kifolyása lenne. Mi mindenkit szívesen üdvözlünk szövetséges társunkul, a ki becsületesen és önzetlenül akar velünk egyenlő irányban munkálkodni, s ezen szándék által elég bizonyítékot látunk abban, hogy az illető „praktikus keresztény”. Speciális vallásos meggyőződéseket minden egyesnek lelkiismereti ügyeül tekintjük, a melybe nem érezzük magunkat hivatottnak beleavatkozni.

Hasonló értelemben szabályozzuk állásunkat a fenálló politikai pártokhoz. Mi nem azonosítjuk magunkat azok egyikével sem, nem utasítjuk vissza azonban egyikük közremunkálását sem, a mennyiben azon meggyőződésre jutunk, hogy komolyan veszik a társadalmi bajok orvoslását.

Mi a zsidókérdést a társadalmi kérdés valódi magvának tartjuk, mely utóbbi, kielégítő módon csak az előbbivel együtt oldható meg.

Ez okból az „Általános zsidóellenes szövetség” valamint a kongresszus is csak oly feladatokat és célokat tűz ki magának, a melyek megmegoldása és elérése a létező eszközökkel és erővel lehetőnek látszik, s tartózkodik meddő akadémiai vitáktól.”

Az elnök erre Liebermann úr indítványát vitára tűzi ki. Beck úr (Berlinből) ajánlja annak en bloc elfogadását. Dr. Ammann (Berlinből) ezt ellenzi, ő nem akarja dologi aggályait az indítvány ellen itt kifejteni, mert már egy formai ok is arra bírja őt, hogy annak elvetését ajánlja. Világosan kimondva, az indítvány a Drezdából kiinduló machinációk iránt sokkal több figyelemmel van, azokra egyáltalán utalva. A kongresszusnak ez méltóságán alul való lenne. Liebermann úr védelmezi indítványát. Nem ő, hanem Dr. Ammann úr tartotta a kongresszus ellen intézett drezdai privát-agitációkat főlemlítésre méltóknak.

Ezután Dr. Ammann a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„A zsidóellenes mozgalomnak semminemű vallásfelekezeti vagy politikai pártjellege nincsen. A zsidóság elleni harc inkább a modern népek jobb összszellemének tiltakozása egy idegen faj gondolkozási és cselekvési módja ellen, a melynek gondolkozása, érzése és viselkedése nemcsak hogy alapjában elüt az európai népekétől, hanem ezekével egyenesen ellenségesen áll szemben. Ez a kiválasztott, önző faj, a mely képtelen egy államilag zárt egyesületet képezni, a többi népekhez nem a vendégjog kérésével közeledik, hanem a többi népeket eledelének tekintvén, brutális követelő modorban az uralmat igényli. A többi népek kultúrmunkájában való részvételre képtelen lévén, az európai kultúrtest minden lyukacsába befurakodik, rajta parasita léteit tenget, s azt a feloszlás elé viszi. Már most is si-

*) Ez épen olyan nevetséges mentegetődzés, mintha a kongresszus protestált volna az ellen, hogy a kongresszusnak például a gyűjtogatás és rablás is programpontjai lennének. A zsidók vagy zsidóbarátok vagy pedig egyes gonoszakarató emberek ilyenét alávaló gyanúsításaira legjobb felelet a megvetés. Spreta vilescunt. – Szerk.

került neki alattomos utakon. Európa pénzügyi vezetését úgy mint az a fölötti szellemi gyámkodást a sajtó útján elérni, és így bontja szét a zsidó gondolkodásmód és zsidó cselekvési modor az európai kultúrát. Ezen állapot ellen tiltakozást emelve s annak megszüntetését követelve, a modern népek szelleme által teremtett kultúrát és műveltséget a rothadástól megvédjük és továbbfejlődését biztosítjuk, a mely csak úgy lehetséges, ha a jobb nemzetek alapvonásai tisztán fentartatnak és határukban zavartalanul maradnak.

Ehez képest a kongresszus a Dr. Dühring által „A zsidókérdés mint faji, erkölcsi és művelődési kérdés” című művében tudományosai) megalapított és gyakorlatilag keresztül vitt programhoz csatlakozik, s minden elvárásához a sürgős kérelmet intézi, örködni a fölött, hogy az antisemita mozgalom ezen természetes alapját el ne hagyja, és felekezeti vagy politikai különérdekek szolgálatába ne szegődjék, amint sajnos, eddig történt. Munkálkodjunk mindnyájan fáradhatlan buzgalommal az európai népeknek, saját lényük jobb vonásai fölött való felvilágosításán, és ébresszük fel a nemesebb néperőket az elhatalmasodó idegen faj ellen.”

A vitában résztvettek Glagau, Simonyi, Schmeitzner, Dr. Hentschel, Beck urak és a két indítványozó. Dr. A m m a n n úr melegséggel és lelkesedéssel védelmezi Dühring álláspontját. A szavazásnál A m m a n n indítványa valamennyi szavazattal 2 ellenében elvetett, s ugyanazon szavazati aránnyal Liebermann úr nyilatkozványa elfogadtatott.

A gyűlés vége előtt még egy sereg üdvözlő távsürgöny olvastatik fel Német- és Magyarországból.

Ezután az elnök a kongresszust másnap 10 órára elnapolja.

April 28. M á s o d i k ü l é s.

G l a g a u Ottó elnök az ülést megnyitván, S c h m e i t z n e r úr számos üdvözlő távsürgönnyt olvas fel, s az ügyrendhez tartozó több közleményt tesz.

Ezután s o n n e n b e r g i L i e b e r m a n n emel szót, s kifejti, hogy a kongresszus tegnap az ő nyilatkozványát a magáévá tevén, neki annyival inkább feladata arra helyezkedni, és szónoki ömlengés helyett gyakorlati nézponokat érvényre emelni.

Az „Általános egyesület”-nek első és legszükségesebb feladata leend, elégséges és biztos jövedelmekre szert tenni. Csak akkor lehetséges ki-elégítő tevékenység.

Az „Általános zsidóellenes egyesületinek teljes oka van, a pénzeszközök beszerzésére nézve nem lennie reménytelenül. A legfőbb bevételi források itt nyilvánosan nem fejtegethetők. Ellenben három más ut hozható itt fel, a melyeken a zsidóellenes egyesülethez pénzek folyhatnak be. Ez utak:

1. Azon összegek, melyek a már forgalomban levő gyűjtőiveken eszentül is befolyanak.

2. Rendes hozzájárulási összegek, a melyeket egyes személyek havi, negyedévi vagy évi járulékaik tennének.

3. Gyűjtések rendezése előadási estélyeken s más alkalmakkor, a hol az elvárások emelkedett hangulatban vannak.

4. Szónok mindezen pontokhoz hosszabb fejtegetéseket csatol.

Ezután elnök bővebben fejtegeti a pénzbeszerzés ügyét. Hangsúlyozza, miként ő nemcsak reméli, de biztosan tudni is hiszi, sőt felől igen befolyásos személyek részéről nyilatkozatokat is hallott, hogy a pénzeszközök, az egyesület által elért gyakorlati eredményekhez arányban, sőt igen bőven fognának befolyjni.

Ezután Liebermann úr nyilatkozik a sajtó szervezéséről, s kiemeli, hogy ő ezen pontot részletesen nem fejtheti ki, mert hát egy valódi sajtószervezéshez pénzeszközök szükségesek. Nagy vonásokban képét nyújtja az ellenpárti sajtó valóban utánzásraméltó szervezetének, s ismerteti annak hatalmát és befolyását. Szívére kötötte a kongresszus tagjainak, saját részükről az ügyünket szolgáló lapok és folyóiratok terjesztéséről és az ellenséges lapok kiszorításáról gondoskodni azon körökben, a melyekre befolyásuk van. Az Általános egyesület állásfoglalása a sajtó irányában e szavakba foglalható össze: az egyesület, amint legrövidebb idő alatt a szükséges pénzeszközök meglesznek, a sajtó iránt ép oly magatartást követ, a mint a sajtó időközben az egyesület törekvései iránt viselkedni fog.

A vita folyamán Glagau Otto úr az előtte szóló által előadott nézponokat bővebben megvilágította és kiterjesztette, húsz évi hírlapírói tapasztalataiból, s többféle felette érdekes részleteket közöl a sajtóügyből. Mint oly lapot, a melynek sikerült antisemita tendenciák képviselője által meglehetősen nagy közönséget szereznie, fölemlíti a „Deutsches Tageblatt”-ot Berlinben, s végül az egyesület céljául jelöli ki, egyelőre nem alapítani új lapokat, hanem a már meglevőket előfizetés és hirdetések által támogatni. Az a napilap, a mely ügyünket legerélyesebben védi, Berlinben a „Neue Deutsche Volkszeitung”. Folyóiratokul megnevezi a Schmeitznerféle nemzetközi havi folyóiratot és a Berlinben megjelenő „Kulturkämpfer”-t.

Egy, Dr. Hentschel által előterjesztett határozati javaslat, a mely szerint a kongresszusnak állást kellene foglalnia a hirdetések államivá tétele mellett, miután néhány szónok a dolog érdemére nézve ugyan pártolól, de egy ily indítvány oportunitása ellen nyilatkozott, az indítványtevő által visszavonatott.

Ezután szót emel Liebermann úr, következő referádája fölött: „Propaganda és szervezkedés.” Kiemeli, hogy mindegyik kongresszusi tag kötelezve van, az itteni vitákban kifejezésre jutott eszméket azon körökbe vinni, a melyekre befolyással bír, s ez által ügyünknek mind több új párhívet szerezni. Különösen azon feladat, eszméinket a tömegbe bevinni, a vándorszónokok intézményének lenne feladata, a melyet az egyesület életbe léptetett, s még nevezetesen kiterjeszteni szándékozik. Azután szükséges, mindenütt újabb és újabb egyleteket, akár politikai, akár társas, akár tudományos irányzattal, létesíteni, a melyek közös elvükké teszik, zsidót maguk körébe fel nem venni. Minden egyéb, a mit a propaganda ügyében még mondani lehet, abban pontosul össze, a mit szónok már gyakran mint a zsidókérdés törvényes önségély alapján való megoldásának quintessentialául jelentett ki, t. i. a zsidókat el kell szigetelni üzletileg és társadalmilag, a zsidólapokat pedig útból eltenni.

Ezután szónok áttér a napirend egy másik tárgyára. Ez újrafelvetése az u. n. Förster-féle kérvénynek a zsidó befolyás korlátozása érdekében. Előadva e petíció keletkezésének történetét, felolvassa annak szövegét, és ismerteti Dr. Förster Bernátnak fáradhatatlan és

önfeláldozó tevékenységét a nagy műnek keresztülvitelében, indítványozván, hogy ezen, Bismarck herceghez intézett petíció újíttassék meg a következő alakban:

„Főmagasságú herceg s birodalmi kancellár úr! – Az 1880. évi ápril hóban Főmagasságodhoz egy kérvény lett benyújtva, mely a zsidó befolyásnak Németországban való korlátolását czélozta, s a melynek szövege a következő volt:”

(L. a kérvény szövegét a „12 röpirat” I. évfolyami 3-ik (1880. december 15-ki) füzetének 12–14. lapjain. – Szerk.)

„Mintegy 50 nagytekintélyű, minden rendű és rangú férfiú írta alá az ezen kérvényt kísérő ajánló levelet, s küldte szét a kérvényt a nemzet minden rétegébe. A siker meglepő nagy volt. Három hó alatt egy negyed millió aláírás érkezett be a kérvény kiadójához, Dr. Förster Bernáthoz, a melyekhez a negyedik hóban utólag még több mint 15 ezer új aláírás jött, úgy hogy 265 ezer felnőtt német (vagyis körülbelül kétszerte nagyobb szám a Németország határai között lakó zsidók számánál) támogatta a zsidóbefolyás megszorítása iránti kérelmet. E nagyszerű nyilatkozvány még inkább egy népszavazat jellegével bír, ha egyrésztől meggondoljuk, hogy az a képzelhetőleg legkorlátoltabb pénzeszközökkel, csupán meggyőződés vezérelte férfiak önkéntes munkája által lett életre hívva, s ha más részről fontolóra vesszük, hogy a mindenható Alliance Israélite és az általa befolyásolt úgynevezett közvéleménynek legszívósabb ellentállását kellett legyőzni.

Minden németet meglepéssel töltött el az, hogy legalább a kérvény követelményeinek egyike, a foglalkozási statisztika felvételének a német birodalomra nézve történt elrendelése által teljesítve lett. Noha már bizonyos dolog, hogy a zsidóság minden képzelhető manipulációval megkísérelte a foglalkozási statisztika eredményeit saját előnyére meghamisítani, mindazonáltal ama statisztika végeredménye igazolni fogja, mily csekély részük van a köztünk élő zsidóknak a valóban termelő, államfentartó munkában, s éhez mily aránytalanságban állanak a nekik Németországban adott jogok. Jogok az államban, nézetünk szerint, csak az állam iránti megfelelő kötelesség-teljesítés által szerezhetetnek.

Abban a reményben, hogy a foglalkozási statisztika eredményei kiindulási pontul fognak szolgálni a zsidó befolyásnak Németországban való messzemenő megszorítására, a pillanatot alkalmasnak találjuk, Főmagasságodat kérni, hogy a birodalmi kormány nyilatkozatát a kérvényben foglalt többi pontokra nézve is kieszaközölni méltóztassék. Egy esetleges elutasító válasz se lenne képes loyaltásunkat befolyásolni. Akkor reményünket egyelőre a zsidókérdésnek a törvényhozás útján való szabályozásába vetnénk, s tevékenységünket még inkább mint eddig, a törvényes önszegély szervezésére összpontosítanánk.

Főmagasságodnak stb.”

(Következnek az aláírások.)

Az előadó indítványára a kongresszus elhatározza, hogy e kérvény kinyomassék, valamennyi németországi zsidóellenes egyletnek megküldessék, s azok elnökei felkéressenek, az egylet nevében ezen, a birodalmi kancellárhoz intézett kérvényhez csatlakozni.

A napirend legközelebbi tárgyát egy, Oroszországból beérkezett indítvány képezte, a melynek képviselőtét Dr. H e n t s c h e l (orosz-német) vállalta magára. Szövege, az indokolással együtt a következő:

A zsidók szintoly sajtószerepet játszottak politikai, mint társadalmi és gazdasági tekintetben.

A zsidók politikai szerepe a múltban, úgy mint a jelenben, egy állandó, változatlan oldalt, s egy másik gyorsan változó oldalt tüntet fel. Ha t. i. közvetlenül a zsidó néptörzsnek valamely országban való állásáról, a tőke uralmának a tulajdon és a kereset többi alakjai fölött való megalapításáról és kifejtéséről van szó, a mi, t. i. a tőke uralma, legalább közép és kelet Európában a zsidók uralmával egybevágh, – ekkor a zsidóknak, és pedig nemcsak az illető országban, hanem valamennyi ország összsidóságának magatartása mindig és mindenütt ugyanaz: ezt a zsidó faj-patriotismus határozza meg, habár az valamely árja-nemzeti hazafiságnak, vagy az általános európai kultúrérdekeknek álcáját viseli is.

Egészen másképp viselik magukat a zsidók ott, a hol faji érdekeik nincsenek a játékban. Itt mindig az erősebbel járnak karöltve, mindenféle szolgálatokat tesznek neki, s nélkülözhetleneknek törekednek magukat tenni, hogy ennek fejében jól kamatozó fizetést biztosítsanak maguknak. Az erősebbet azonban csak addig szolgálják, míg Ő a valódi erős. Ha azonban az előbbi gyöngébb ellenfél a küzdelem viszontagságai által a túlhatalmat elnyeri, a zsidók az elsők, a kik megalkusznak vele és korábbi szövetségük ellen elkövetett árulásukat drágán fizettetik meg.

Ha pedig valamely országban a pártok egyenlő erősek, vagy a zsidóság elég hatalmas arra, hogy külön pártkép lépjen föl, akkor mindkét féllel schacheroznak, s azzal mennek együtt, a ki nekik több előnyt képes nyújtani; nincs kizárva az az eset sem, hogy a zsidók mindakét féllel tartanak, s egyúttal mind a kettőt elárulják, hogy őket saját céljaikra felhasználják.

Ily módon aztán – akármelyik fél lesz is a győztes a küzdelemben, – a győzelem gyümölcsei a zsidók javára esnek.

Különösen pedig a vegyes nemzetiségű országok kedvező színpad a zsidók akciójára, s ez maga sok tünetét megmagyarázza a keleteurópai történelemnek; hogy igen messze vissza ne menjünk, csak az orosz-lengyel küzdelmekre s a német-lengyel versengésekre, valamint a galicziái és magyarországi állapotokra kell utalnunk. Az a tény, hogy a zsidók a német nyelvet használják, valamint azoknak a németekkel való együtt-tartásuk a szlávok ellen német-szláv tartományokban, különösen a szlávok szemében azon feltevésre vezetett, mintha egy bizonyos benső összefüggés, vagy egy neme a rokonságnak léteznék a zsidó faj és a németiség között. Ez azonban újabb időben már azon tény által is megczáfolva lett, hogy a zsidók mindenütt, Oroszországban, Galicziában, Magyarországon a német nyelvet az illető nemzet nyelvével cserélik föl, s tömegesen változtatják meg német neveiket.

Egyébiránt a német-osztrákok közül az élesebben látók már felismerték, mily keserű gyümölcsöket szerzett nekik a zsidó szövetség. Mindinkább belátja mindenki, hogy a zsidók egyenesen feladatukká tüzték ki, a nemzeti és politikai versengéseket nagyobbítani, s azokat a magok érdekében kizsákmányolni. Mert, minél több versengés van, annál inkább kitágul üzleteik köre, s annál nagyobb az ő profitjuk; ellenkezőleg, ha a népfajok közt megegyezés jönne létre, a zsidók veszélyben forognának, hogy ellenükben általános biztonsági rendszabályok vétetnek foganatba. Joggal volt az mondva, hogy a zsidók izgató és korrumpáló

elem minden pártnál; a zsidók nélkül a megegyezés könnyebb, vagy legalább a küzdelem tisztességesebb lenne.

Korunk feladata pedig nemcsak a nyílt háború borzalmaival enyhíteni, hanem a politikai és nemzeti pártküzdelmeket is emberiesebbekké és erkölcsösebbekké is idomítani. Amint a civilizált államok kormányai a mérges fegyverek használatát általában a kegyetlen harcmodort eltiltják, úgy a kultúrnépek egy alsóbb faj szövetségével is szintúgy, mint az ezen fajnak tulajdonát képező harceszközökkel is felhagyhatnak, s fel is kell hagyniok, mert e szövetség és fegyverek a jobb emberiség méltóságával épúgy mint érdekeivel ellenkeznek.

Szemben a zsidókkal való minden együttjárás történelmileg kiderített veszes és káros következményeivel, a kongresszus minden becsületes emberhez, bármely nemzetiségűek vagy pártállásúak legyenek is, azon komoly intéssel fordul, mikép oda működjenek, hogy a zsidóknak a részvétel minden politikai és nemzeti pártalakulásban gyökeresen lehetlenné tétessék, hogy beleavatkozásukat a népfajok és pártok alakulási és fejlődési processusába ép oly alaposan megtiltsák, amint axon vannak, hogy a zsidó üzleti szellemet már nem tekintik óhajtandó valaminek, hanem egy aljas fajjellem kifolyásának.

Ennyiben az antisemitikus áramlat egy, a népeket egymással kibékítő fontosságot nyer, a mely kívánatos, hogy a keresztény-árja világ javára és előmenetelére nézve teljes mértékben érvényre jusson E mellett öntudatosan és tervszerűleg síkra szállni, a modern zsidóellenes szellemnek egyik fő feladata.”

A kongresszus egy ez iránti indítványra egyetértését fejezi ki ezen most kifejtett nézetekkel.

Sonnenbergi Liebe r m a n n ú r arra figyelmeztet, hogy a kongresszus tárgyalásairól gyorsírói tudósítás fog megjelenni, s ajánlja ennek tömeges elterjesztését

A napirend legutolsó tárgyaként Dr. Ammann-nak következő indítványa kerül tárgyalásra:

„A kongresszus rendkívül fontosnak tartja, hogy a nők is megfelelő módon, a zsidóság elharapódzása elleni agitációban való részvételbe bevonassanak.”

Az indítványozó emelkedett és költői ihletű hosszabb szónoklattal indokolja határozati javaslatát. Erre egy rövid vita ered meg, a melyben Liebe r m a n n ú r a zsidó-árja vegyes házasságok egy statisztikájából kimutatja, hogy az ilyes házasságok magától a természetből mint egyenesen t e r m é s z e t e l l e n e s e k vannak megjelölve, mert a gyermekszám, a mely (Poroszországban) németek közti házasságoknál 4.20-tól egész 5.20-ig változik, zsidó-német házasságoknál 1.55-ra száll le E számok az épen most Schmeitznernél második kiadásban megjelenő „A zsidók és a német állam” című röpiratból merítvék.

Dr. Ammann indítványa elfogadtatik.

Ezután az elnök, meleg szavakkal köszönetet mond a részben a mersze távolból megjelent uraknak, a kongresszus munkálkodása fölötti megelégedésének kifejezést ad, s éljents mondva közös jó ügyünk előhaladására és megszilárdulására, – a kongresszust bezárja.

A gyülekezet lelkes éljenzés között oszlik szét.

Mióta datálódik az antisemitizmus?

(Berg Yilmos: „Antisemita breviárium”-ából.)

Azon időtől fogva, mióta a zsidóság idegen nemzetek között is jól érezni kezdte magát, tehát mintegy négyezer év óta, majdnem kivétel nélkül valamennyi történetíró, a ki csak a zsidókkal valamely érintkezésbe jutott, Ítéletet mondott e nép fölött, és pedig oly különös egyértelműséggel, hogy mi minden, a sötét hajdankorban az izraeliták fölött leírt ítéletet, a mai kor zsidaira nézve is teljes érvényűnek fogadhatunk el.

Miként az egyiptomiak, miként Cicero és Tacitus ítélték a zsidók fölött, úgy nyilatkoztak az újabb időben Herder és Fichte, s napjainkban Bismarck herceg, Wagner Richard, sőt még maga Mommsen is. A zsidóság négyezer év óta, lakott legyen bármely nép között, folytonos opposzióban állott az uralkodó kormányhatalmakkal, soha és sehol nem csatlakozott azon magas, eszményi célokhoz, melyekkel minden nemzet mint ilyen bír és bírnia kell; hanem folyton egy szigorú realistikus irányt képviselt, s ez által, hogy Mommsen szavaival éljünk, a nemzeti felbomlásnak hatékony élesztője lett. Hát nem kell-e itt logikai következetességgel föltennünk, hogy a zsidók sohasem olvadnak be idegen nemzetbe, és sohasem fogják valóban azon ország polgárainak érezni magukat, a melyben lagnak, ha ezt négyezer év óta nem tették, sőt még csak tenni nem is akarták? Nem kell-e azt következtetnünk, hogy a zsidók örök időkre épen csak zsidók maradnak, vagyis különserű zsidos jellemsajátságait, előnyeiket és hibáikat egyaránt szívósan és makacson, mint eddig, megtartják, daczára annak, hogy különben épen a sebes haladás pártjához látszanak tartozni? Egy oly népet pedig, a mely oly merev erélyvel egyedül azt tartja istennek tetsző dolognak, a mi szigorúan az: „Egy mindnyájáért és mindnyája egyért” elvet követi, s ez által mindenütt egy veszedelmes államot képez az államban, – egy ilyen népet vagy szűk korlátok között kell tartani, vagy szükségszerűleg magának kell uralomra jutni. Így volt ez Kr. e. 2000 évvel Egyiptomban, s így van ma német hazánkban.

Halljuk csak, hogy a híres régiségbúvár Dr. R e i n i s c h L. mit betűzött ki feltétlen biztossággal az egyiptomi hieroglyphákból:

„A fáraók hajdani országában a Kr. e. 19-ik század vége felé, Egyiptom valódi kultúrvirágzása hamarosan a korrupció, az erkölcsi hanyatlás és a féktelen kicsapongás korszakába ment át. Erre az első lökést a számos semitikus: Phoenicia, zsidó és arab kereskedők adták, a kik Egyiptomban megtelepedtek, s az egyiptomi nép jogi öntudatát és szigorú rendjét üzleti szokásaikkal (usance) és nyereségelhajzásukkal megrendítették. Régi, tekintélyes családok tönkre mentek és elszegényedtek, míg helyükbe egy szemtelen parvenuség lépett. Olyan emberek, a kik kevéssel azelőtt semmivel sem bírtak, vagyon, paloták, kertek, rabszolgák és kincsek birtokába jutottak, a társadalom minden körébe betolakodtak, sőt már az udvarhoz is kezdtek bejárások lenni.” (!)

Akkori időben a zsidó szellem romboló befolyása tette tönkre Egyiptomot erkölcsi és anyagi tekintetben; – napjainkban pedig a kevéssel ezelőtt oly virágzó volt fáraó-ország bizonyára nem a legcsekélyebb mértékben, zsidó kereskedők lelkiismeretlen kizsákmányolása által lett kol-dusbotra juttatva.

Ha Wagner Richárd azt mondja, hogy: „A zsidó az emberiség hanyatlásának plasztikus daemonja”, úgy ezen kijelentés helyessége teljesen világos a világtörténelem ezen szemügyrevételénél. Bárhol jussanak is a zsidók uralomra, ott a nemzet föltétlen biztossággal tönkremegy; nem is lehet egyetlen egy országot felmutatni, a mely a zsidók által virágzó kultúrállammá tétetett volna. Sőt biztosan merjük állíthatni, hogy a régi görögök soha sem emelkedhettek volna azon eddig elérhetlen magaslatára a műveltségnek, ha náluk a zsidók befolyása már Perikies kora előtt valamely jelentőséggel bírt volna. Hisz a philologia ismeretes tanára, Böckh ezeket írja:

„Semmi sem járult inkább Athen bukásához, mint az, hogy a Kekropidák régi magvas törzse lassankint kihalt, és egy idegen, s váltóüzlet és uzsora által meggazdagodott, nemes érzelmekben szegény, semmi nagylelkű tette, magasztos eszmére nem képes, s a pillanatnyi nyereségen csüngő nép tolakodott be a polgárjogba és az állami igazgatásba.” Ugyan lehet-e a zsidókat találóbban jellemezni? Pedig ezek a szavak 1817-ben lettek írva, a mikor még semmiféle Stöcker udvari prédikátor nem „találta fel” a zsidókérdést. És Róma? A meddig nem volt zsidaja vagy csak kevés, erőteljes és hatalmas birodalom volt; azonban a Krisztus születése előtti első században, midőn a zsidók befolyása Rómában már oly nagy volt, hogy – mint Mommsen írja, – egy helytartó se mert tartományában valamit a zsidók ellen tenni, ha nem akarta kitenni magát annak, hogy Rómába visszatérésekor közáporral fogadtassék, – Róma tökéletesen demoralizálva lett.

Természetesen távol áll tőlünk, egyedül a zsidóknak, róni fel Róma bukását; mindamellett az a kérdés, mennyiben járult a zsidó szellem befolyása Róma erkölceinek megrontásához, méltó volna egy hivatott történetíró tolla által való megoldásra. Hisz a kapzsiság és kéjelgés bűnei, a melyek miatt Róma elbukott, egészen specifikus zsidó bűnök. Mily ellenszenvet kellett már a rómaiaknak érezniök a zsidók iránt, a kik pedig akkor még „a sötét középkor barbarizmusa által” nem lettek az uzsorára szorítva, az emberi társaságból kizárva, szóval azzá téve, a mik mai nap, – ha Tacitus, a ki pedig az ő irányukban is „sine ira et studio” írt történelmet, őket „deterrima gens”-nek (legrosszabb népnek) nevezi, s ha ugyanezen történetíró azt mondja róluk, hogy maguk között adnak a hűségre és szóra, s egymást segítik, az idegeneket azonban gyűlölik és üldözik. Pedig Tacitus nem volt ám a „Deutsches Tageblatt” munkatársa! És mily tisztelettel beszél ugyanez az író a régi németekről! – Cicero is a zsidókat a sziriaiakkal együtt oly népek nevezi, a mely a szolgaságra született; míg a nemes bölcsész Seneca a zsidókat „czudar nép”-nek hívja.

Így tehát már az ó-korban a zsidók fölött hozott sok oly ítélettel találkozunk, a melyek által eléggé igazolva van az, hogy nem a keresztény tan türelmetlensége idézte elő a zsidógyűlöletet, miként a zsidók állítani szeretik; mert hisz már a pogány népek is szintúgy undorodtak a zsidóktól. Ősidóktól fogva fenáll tehát az antisemitizmus, t. i. a zsidók túlkapásai elleni jogosult önvédelem, és szilárd meggyőződésünk, hogy korunk antisemitizmusa se fog előbb nyugodni, míg a zsidókérdésnek törvényes úton való megoldása elő nem idéztetik. Kívánatos, hogy telje-

sédjének be azon szavak, a melyeket Istóczy magyarországi képviselő egy alkalommal mondott, hogy: „A gondolkodók nemzete (a német nemzet) a zsidókérdést kezébe vette; most már annak megoldása csak időkérdés.”

A zsidó nemzet hagyományos politikája.

(A közlemény vége.)

A zsidóknál van felhalmozva a sok pénz; a zsidóság összetartó, rendületlen, szolidaris bandaszerű társulat; a zsidóságnak van fanatizmus-szülte viláгурalmi célja; a zsidóság már most is a markában tartja a magyarok életét. A zsidónak van az egész világon bizalmas összeköttetése, kereskedelmi connexiója. Ennyi hatalmi factorokat a magyar népnél hasztalanul keresnénk. A szolidáris „egyetértés” legfeljebb Budapesten az e című lap kiadóhivatalában, e napilap fején (nagy betűkkel) olvasható.

Mindezekből világos, hogy a keresztény-magyar nép a zsidósággal szemben nagy dilemma előtt áll, s az égető szükség, súlyos felelősség mellett parancsolja, hogy a magyar képviselőház a zsidótörvények revízióját fogamatba vévén, azokat oda módosítsa, hogy a zsidók vészthozó túlkapásainak biztos határt szabni képesek legyenek.

Mit tegyünk tehát mi magyarok a zsidókkal? mit tegyünk velők annál inkább, mert előttünk e tekintetben óriási akadályok tornyosodnak.

A kormánykörök elegendő okot látszanak találni abban, hogy a zsidóságot pártfogolják; de a zsidók is sokkal előrelátóbbak, semhogy a törvényházban protektorokat előre ne szerezzenek; kiknek minden esetre, a corruptio posványába merült hazafiatlansága alig fogja megengedni, hogy a zsidó törvények revíziója által a fenyegető veszélyektől megszabadítsa az országot.

Előre is látható, hogy a ki a zsidóknak az országból leendő kitasítását merné javaslatba hozni, a mi tulajdonképen az egyedüli radikális eszköz lehetne az üdvösségre, annak a zsidóbarát protektorok, a 19-ik század összeomlott civilizációja, az inhumanitás egész törmelékét barbár fejére fognák zúdítani.

Ha pedig a már törvény útján megnyert egyenjogúságukat vissza vonni, – mi legkevésbé sem hozna hasznot, – javasolná: attól lehetne tartani, hogy az álbölcsek a sophistica egész tárházát kimerítve, a magyarok nagylelkűségére, felebaráti keresztény szeretetére, sőt kivált arra hivatkoznának, hogy mily óriási mértékben lenne ez után a magyar nemzeti becsület az egész művelt világ előtt

kompromittálva; s a zsidók jelen állásának megtartása mellett fog-
nának szavazni.

Tudják meg azonban az ily álbölcsek, hogy a „Salus publica
suprema lex,” a haza üdvének politikája semmi álokoskodó philosophiát
nem ismer; – a világ beszélhet amit akar, és ítélni amint nekie tetszik.

A művelt polgári társadalom főczélja az” élet és vagyon bizton-
sága. Mindazonáltal gyakori esetek mutatják, hogy az Abruzzókban,
a pyrenaei hegyek között, vagy nálunk is a Bakonyban sat. is kelet-
kezni szoktak rablóbandák; czéljuk lévén, hogy fáradság és munka
nélkül, dorbézolva élhessenek; de keletkeznek sokszor kényszerűség
vagy a rász czimboraság csábítása alapján is

Ők lopnak, rabolnak, sokszor a védelmező élete kioltásával; de
egyszersmind tudják azt is, hogy bűn az a mit tesznek; a bűnnek öntu-
datában, mintegy önként számkivetvén önmagukat a társadalom kö-
réről, bujdokolva nyugtalan, vad életet élnek.

Mindazonáltal, mert kevesen vannak s ritkán keletkeznek: a
társadalom vagyonán és életén nem nagy csorbát ejtenek.

Ezek ellen adnak a hatóságok, – ha kell – karhatalmi vé-
delmet is, s üldöztetve, többnyire örökös fogsággal, vagy pedig a
bitófán életökkel lakolnak.

Legyen szabad e rablókkal szemben a zsidókat párhuzamba
állítani. Ezek, mint tapasztaljuk, egészen elkülönítve, egy complot-
szerű szolidáris bandát képeznek, a keresztények vagyonát csalva,
lopva, elporólva, elesküdvé szokták elsajátítani.

Azért teszik-e ezt a zsidók is, hogy csupán munka nélkül él-
hessenek? Nem! A zsidók Talmud-hitvallásuk parancsolatjából te-
szik ezt. Mert az ő Talmud-szentírásuk abban a hitben neveli őket,
hogy a keresztények vagyona a zsidóké.

Ha azt a keresztényektől bármi erkölcstelen bűnös eszközök
utján elsajátítják: bünt el nem követhetnek, mert a zsidók csak a
magok vagyonát vették el tőlük.

De a Talmud hagyományai azt is tanítják, hogy a keresztények
élete is a zsidóké, meghagyván a zsidóknak világosan, mint már fel-
jebb is előadva volt. „Ha hatalmadban áll. kötelességed a keresztényt
megölni”. Ezeket tudván, kinek lenne nagyobb hatalmában a keresz-
tények gyilkolása mint a zsidó orvosoknak? kiknek szabad tér
nyitott, hogy azt észrevétlenül hivatalból, minden felelősség és
ellenőrködés nélkül gyakorolhassák. Híjába, kézzelfoghatólag bizo-
nyítják ezt a statisztikai népszaporodási rovatok.

De sőt borzadály fogja el minden keresztény keblét, tudván azt,
hogy a berlini kongresszus, e veszélyes nép javára egész országok-
ban kierőszakolta az egyenjogúságot.

Holott egy ily üzelmű veszélyes népbandától igyekezni kellene, hogy minden társadalmi körök megszabaduljanak.

Országgyűlésileg elhatározandó lenne: miszerint „a zsidóság, tekintve veszélyes tanait és azoknak a keresztények vesztére alkalmazását, minden néven nevezendő jogaitól megfosztatván, mint pária sectának, kézi munkájánál más joga nem hagyatik. Tetszésére bizatván, ha Magyarországon nem tetszik neki, minden órában saját hazájába való költözködése.”

Az összes ország köznépe különben is már régen elítélte a zsidókat; s valóban csak egy égető szükség kívánalmának kell tekinteni, hogy a magyar törvényhozás a zsidók veszélyes túlkapásainak határt szabva, ezáltal az ország népét megnyugtassa.

Mert ez – úgy látszik, – megunván a zsidóság által minden oldalról szenvedő nyomatását, máris komolyan nyugtalankodni kezd 5 s köréből fenyegető hangok emelkednek, azt rebesgetvén: „Az urak nagy része a zsidókkal tart. a zsidót nem fogja a törvény; a szegény ember nem nyerhet igazságot; már csak várunk, lesz-e ennek vége valaha!” s más e féléket.

Következtethető ezekből, hogy ha a nép türelmét veszítve fel talál zúdulni.....

Aligha nem tévednek a kormánykörök, ha a nép szerencsétlen felháborodása esetében a szuronyokba bízva, azokra hisznek támaszkodhatni; mert e szuronyok bármi élesek legyenek is, azok a nép fiainak kezében vannak s csak a mindenható végzet tudhatja, mily zűrzavar következhetik be az országban.

Dr. Tiszaháthy.

Kik a budapesti gabnakereskedők?

A foglalkozási statisztika (Berufs-Statistik) felvétele, a mely a német antisemitáknak egyik követelményét képezte, Poroszországban tényleg foganatba vétetett, s így ott nemsokára tudni fogja a közönség, melyek azon (könnyű) foglalkozási ágak, a melyeket Izrael népe mind kizárólagosabban praktizál a nem-zsidók kizorításával?

Nálunk Magyarországon persze a foglalkozási statisztikai felvétel kívánalma pium desiderium. Hisz általános hivatalos statisztikai kimutatásainkban is minden egyéb: „szita, kéngyertya, pazdorja” stb. van, csak olyan adatok nincsenek azokban, a melyek a kedves zsidóság viselt dolgaival foglalkoznának. E fölött rémséges hallgatás a hivatalos statisztikai kimutatásokban is, nemcsak az újságokban.

Annál nagyobb hálára köteleztek le tehát bennünket a budapesti gabnakereskedő urak, a kik önkénytelenül egy fölötté érdekes és tanulságos

statisztikai kimutatást szolgáltatott a közönség kezébe, egy nyomtatásban is megjelent kérvényükkel, a melyet valamennyien aláírva, közelebb Budapest fővárosi törvényhatósági bizottságának közgyűléséhez intéztek a fővárosi közraktárak tárgyában.

E kérvényükben a budapesti termény- és gabnakereskedők panaszt emelnek a Széll Kálmán elnöksége alatt álló „Magyar leszámítoló és pénzváltóbank” eljárása ellen, a mely szerint e bank saját számlájára is ad és vesz gabnát sat., szóval a gabnakereskedő uraknak k o n k u r r e n c z i á t c s i n á l.

Már most lássuk, kik azok az urak, a kiknek a nevezett bank konkurrencziát csinál? Ezek, t. i. a budapesti termény- és gabnakereskedő urak a következők:

Harsányi Adolf, (magyarosított név. – Szerk.) Kaufmann A. H., Steiner József és társa, Hirsch Lajos, Widder D., Hermann A. S., Weltner József és társa, Krause Károly J., Mandl Henrik, Löbl Ign., Kern Schutzer és társa, Kunosy Nándor, (magyarosított név. – Szerk.) Wessel Mór, Jelúnek Lajos, Berger Izidor, Mandl Miksa, Redlich és Löwinger, Gompetz Náthán L., Guttman Jakab, Fischer Ferencz, Grausz Nándor, Nagel Adolf, Low Beer Armin, Krausz Sándor S., Singer Ferdinánd, Neumayer József, Kohlman és Kohn, Meitner M. és B., Guttman Lajos és testvére, Bleyer László, Guttentag G., Wottitz Mihály, Geiger Bernát és társa, Falkenheim Fülöp, Guttman és Fleischl, Jellinek Adolf, Mellinger M., Weil Mór, Baumgarten Bernát, Mansfeld Pál, Ifj. Kohn Armin, Rechnitz H. és M., Nadler János W., (valószínűleg keresztény. – Szerk.) Klein József L., Landsberger és Spitzer, Weisz Henrik, Mauksch testvérek, Stauber János, (valószínűleg nem-zsidó. – Szerk.) Drach és Herrmann, Bauer Lajos, Baron Miklós, Bächer C. M., Weisz Zsigmond és társa, Schmidek és Grünstein, Weisman Mór, Freund Jakab fiai, Bischitz Lajos, Érsekújvári takaré- és hitel-intézet áruosztály fióktelepe, Galitzenstein József, Schlesinger és Polakovits, Weiss Berthold, Wahl és Oblath, Honig M. és társa, Weltner Jakab, Heller M. és társa, Gruber Jakab fiai, Altschul és társa, Löwinger Dávid, Frommer Ármin A., Blau Lázár és fia, – Franz X., (Keresztény. – Szerk.) Markó és Weyden, Aigner és Ujlaky, Fleischmann és Euler, Deutsch és Pollak, Freibauer Ede fiai, Hirsch József L., Goldmann és Engel, Brüll Henrik és fiai, Horn Lajos, Redlich és Reiner, Szavoszt Emil (Keresztény. – Szerk.), Markstein és ÉArausz, Kálnoky, (magyarosított név. – Szerk.) és Simon, Deutsch S és Beer, Müntz testvérek, Fischl testvérek, Holitscher Lipót B., Fuchs Mihály, Kampl és Metzels, Mogyorósy J. L. (magyarosított név. – Szerk.) Freund Henrik, Freund Henrik és fiai, Strausz Sándor, Pick Dániel, Hofmann M. és társa, Fleischmann és Lederer, Strasser és Schönfeld, Winterberg Farkas és társa, Freund Adolf.

Száz között 3-4 keresztény firma! – Úgy hisszük ez épületes névsorhoz sem kell bővebb kommentár.

Hangok a vidékről.

– Nyílt levelek a szerkesztőhöz. –

Kemenesalja. (Vasmegye.)

Tekintetes szerkesztő úr! – Engedje meg, hogy becses röpirataiban én is egy esetet mondhassak el a kemenesaljai zsidókról.

Mert nekünk is vannak ám. (Tudjuk nagyon is jól. – Szerk.) Pedig az olvasó közönség tán azt hiszi, hogy a „Messziről kékelik már a Ság h teteje” táján nincsenek is, miután róluk senki sem tesz említést. Hejh! pedig az egykori búcsúban kedvére jóllakott koldussal mi is felkiálthatnánk: Uram! sok is a jóból!

Csak múlt márczius hó elején is egy oly eset történt, melynek még gondolatától is undorral fordul el minden jóra való lélek. Éppen e sorok írója volt azon szerencsés (?) helyzetben, hogy az esetről jegyzőkönyvet vegyen fel. A dolog így történt:

Egy keresztény leány szolgálatban volt egy Kecskéd-községi Sch-r nevezetű zsidónál, a kinél egy idő óta apósa tartózkodott, bizonyos H-ler Kálmán nevezetű egyén, a ki, mint értesülve vagyok, teljesen hazátlan és csak hol egyik, hol másik gyermekénél tartózkodik. Egy alkalommal vője ura valami ügyben eltávozott hazulról, és alkalmasint a derék ipa ura ezt az időt választotta ki célja kivitelére.

Megvárta, míg az éj sötét leplével elfedte a földet, és csak azután nyúlt tettehez. Remélte tán a nyomorult, hogy szándékolt gaztettét is elpalástolni fogja.

Azonban az igazságnak büntető keze utolérte őt.

De hadd beszéljenek a tények! A kis leány, a ki még csak most van 14-ik évében, oda nyilatkozott, hogy az illető zsidó mintegy 10 óra tájban felkelt, az egész éjjel égő lámpát lecsavarta és hozzá ment, – rajta erőszakot akart elkövetni. Ő, úgymond, iszonyúan megijedt és hangos sírásra fakadva, kétségbeesve véde magát az aljas támadó ellen. Daczára azonban, hogy asszonya is ugyanazon bizonyos szobában feküdt, egyetlen szóval sem kérte, mi baja. Végre, úgymond, midőn az aljas kéjencz körmei közül megmenekült, aludni nem tudván félelmében, felöltözött és kiment azon szándékkal, hogy rögtön elhagyja a házat de az iszonyú sötétségtől visszariadva, kénytelen volt újra visszamenni és az egész éjét kínos nyugtalanságban tölteni. Ekkor, úgymond, asszonya parancsoló hangon monda: „hát miért nem alszik?” mire ő sírással felelt, de egy szót sem tett többé, hogy mi baja? Íme! innen tűnik ki a zsidók aljas rafinírtsága. A vén róka nem átalotta volna gyalázatos szándékát lámpavilágnál azon szobában véghez vinni, melyben tulajdon leánya is feküdt, – sőt a tények azt látszanak igazolni, miszerint leányának nemcsak hogy tudomása volt a dologról, de őt tán éppen elősegíteni, vagy legalább meg nem gátolni akarta aljas céljában. Mert feltehető-e, hogy a kis leány sírására, ha tán éppen aludt volna is, fel ne ébredt légyen? És ha az ellenkező állana, nem lett volna-e köteles a kis leánynak védelmére kelni és atyját megdorgálni? Bizony, bizony, ez mind oly tény, melyek világos bizonyítékai annak, hogy a zsidó rafinírtságot kiismerni, már ugyanis teljes rútságában, teljes lehetetlen.

Másnap, úgymond a kis leány, már kora hajnalban talpon volt és követelte ruháját asszonyától, hogy tüstént távozhasson. Tény, úgymond, hogy ekkor asszonya kérte, hát miért akar elmenni? mire Ő azt felelte: hogy ő úgy is tudja! Ekkor a kis lány, mert elereszteni nem akarták, szóltanul kiosont és a mintegy négy órányira fekvő Kernenés-szent-Péter falujáig szaladt. Haza érve, édes anyja, mert atyja nem él, legott egy más becsületes emberrel kocsira ült és Kecskéden a községházánál vonták kérdőre a vén bűnöst. Nem akarom festeni a szomorú tény, a hol a kis leány ártatlanságának öntudatában sírva állott a birok előtt aljas kéjenczével szemben, – csupán azt akarom még említeni, a mi különben úgy is várható volt, hogy az aljas ember leányával együtt mindent tagadott. Egyetlen mentségéül csupán agg korát tudta felhozni. Denique, a vén róka 67 évesnek vallotta magát! Hja! régen tudjuk ám, hogy a vén kecske is megnyalja a sót! Mint fentebb mondtam, az esetről jegyzőkönyv vétetett fel és a kis-czelli járásbíróshoz tétetett át. Hogy azóta mire ment az ügy, nem tudom. Szeretem azonban hinni, hogy a nevezett kir. járásbíróshoz lelohasztja egyszer mindenkorra a vén rókának ily aljas czélokra irányuló törekvéseit. Keresztény szülők! Vonjatok példát ez esetből, és a mennyire lehetséges, ne adjátok gyermekeiteket zsidó szolgálatba, nehogy azok tán aljas eszközeivé legyenek az erkölcsöt nem ismerő jebuzeus hordáknak! Most azon tiszteletteljes kérelemmel zárom soraimat, hogy, ha terhére nem leszek tek. szerkesztő urnák, úgy bátorságot vehessek magamnak alkalom adtán koronként tudósítást küldeni. (Szívesen látjuk. – Szerk.)

Ny-o.

Kis-Körös.

Tekintetes szerkesztő úr! A „12 röpirat” f. évi ápril 15-ről VII. sz. alatt kelt füzetének 26. és 27. oldalain St-ger Mózes viselt dolgairól írt soraimban ezen kifejezést: „a szolgabíró, járásbíró, törvényszék itt van” oda magyarázván a kis-körösi zsidók és azok pajtásai, miszerint én abban a helybeli kir. járásbíróshoz mostani és azelőtti, nem különben a kalocsai kir. törvényszék tagjait gyanúsítani akartam – kijelentem: hogy a kir. bíróságok tagjai iránt mindig nagyobb tisztelettel viseltem, semhogy azok becsületességében a legkevésbé is kételkedni mernék, mert hál' istennek, van szerencsém számos tagjait személyesen is ismerhetni.

A zsidók és azok barátai ebből tőkét akartak vagy akarnak csinálni; de hát nagy jó uraim ez nem „gründolás,” – csak az igazság kimondása; hogy pedig Mojse a fentieket nem egyszer, de számtalanszor mondotta, azt nem én állítom, de szükség esetén a fél város bizonyítandja.

y. y.

Szamostelek. (Szatmármegye.)

A szemitáktól nem szóval, hanem tettel kell menekülni; t. i. kivenni kezökből a fegyvert, melylyel eddig a népet szipolyozták. Örvendetes jelenséget irhatok, s a példa méltó utánzásra, s bár minden

keresztény ember úgy fogná fel a dolog állását, mint a közöttünk lakó birtokos, Jeszenszky Márton úr. A tény az, hogy alig 70 számú kis közösségünkbe 3 zsidó család jött; honnan? azt titok fedi; – az egyik pálinkabérlő volt, a többi fertályos, és ezek, összesen vagy 20 tag, ebből éltek.

Most, hogy a mozgalom megindult, a jelzett birtokos úr, kit eddig egyeneslelkű, nemes emberbarátnak ismertünk, (megjegyezve mellékesen, saját szavajárása: nem köszöntem, nem köszönök a zsidónak, azaz: nem vagyok adósa, nem kérek tőle, tehát nem is félek,) a zsidóknak nagy rémületére kivette a bérletet azon szándékból, hogy menjenek Jeruzsálembe; felfogadott egy keresztény korcsmárost, kit a pontos mértékkeladásra, s hamisítatlanul adni bort, pálinkát, és minden egyebet, szerződésileg kötelezett.

Pedig a jelzett úr tekintélyes vagyton tulajdonosa, gyermektelen, nincs reá szorulva, hogy ezen üzletet vigye; de viteti azon nemes szándékból, hogy a községet megmentse a szemita népségtől. Hisszük is, egy év leforgása alatt tiszta lesz községünk e bajtól; mert bár a birtokos úr nem felekezetünkben, mert mi románok vagyunk, azért ő, tekintve sorsunkat, igyekszik minket boldoggá tenni. Így kellene tenni minden községben, akkor hiszem, hogy a 650,000 zsidó pár év múlva vagy ásót, kapát venne a kezébe, vagy a vándorbotot. Ajánlom a többi közösségeknek is az ily eljárást; ha egy ember nem bírja, szövetkezzenek többen, béreljék ki csak a regálékát keresztények minden faluban: nem lesz akkor lopás, sem orgazda; mert hát tudjuk azt, hogy minden lopott tyúk, liba, tojás, tengeri, stb. a zsidókhöz vándorol, mert csakis ekként bírja fentartani magát abból az 50 s legfeljebb 200 frt. befektetett összegből.

Jövő levelemben, ha megengedi szerkesztő úr, hasonló tárgyról becses lapjába írni fogok. (Várjuk. – Szerk.) B. L.

Egy országgyűlési antisemita pártklub.

Simonyi Iván és Szalay Imre országgyűlési képviselők s jeles elvbarátaink az országos függetlenségi kör elnökéhez közelebb intézett levelükben bejelentették, hogy a zsidókérdésben elfoglalt álláspontjuk következtében a nevezett pártkörből kilépnek.

E szerint tehát, a mindinkább a philosemitizmus vizében evező országos függetlenségi pártkörtől teljesen függetlenítették magukat, a már korábban kilépett Verhovay Gyulán kívül, Ónody Géza. Széli György, Simonyi Iván és Szalay Imre. Biztos kilátás van arra, hogy legkésőbb a jövő Őszre, most nevezett antisemita vezérférfaik példáját többen is követni fogják, s így egy országos antisemita pártklubnak megalakítása, mely a jövő évi általános képviselőválasztásokra is érvényesíteni fogja befolyását: mindinkább a megvalósulhatás stádiumába lép.

Felhívás.

Miután pártunknak koalícionális (pártszövetkezeti) alapon leendő országos szervezése előmunkálataihoz szükséges magunkat itt a központon eleve tájékoznunk az iránt, hogy melyek azon választókerületek, a melyekben antisemita képviselőjelöltek a jövő évben a siker kilátásával felléptethetők lesznek: ennél fogva a központon már eddig bírt adatok kiegészítése céljából felhívom vidéki t. elvtársainkat, hogy illető kerületeik e részbeni viszonyairól lehetőleg kimerítő tudósításaikat hozzám vagy Ónody Géza, Simonyi Iván és Szalay Imre barátaimhoz beküldeni szíveskedjenek.

Az e tárgyú levelek egészen bizalmas jellegűek lévén, természetesen, hogy azok hírlapi közlés tárgyát sem fogják képezni.

Istóczy Győző.

U. i. Kéretnek az elveinket osztó lapok t. szerkesztőségei ezen felhívásnak szíves lenyomatására.

Levelezőlap.

Körmendre. Köszönet a becses munka megküldéséért. Önöknél kitűnő a talaj az antisemitizmusra; csak munkálkodjunk tovább.

Keszthelyre. Szívélyes üdvözlét.

Paksra. Becses levelét vettük.

Bezdánra. Ugyanaz.

Ústökösnek K. K. Jobbat kérünk.

Sárvárra. A jövő számban.

A f. é. január 15-ki füzetünkben kihirdetett pályázat eredményének közzététele, a pályabírák egy részének Budapestről távolléte miatt csak a júniusi füzetben eszközölhető.